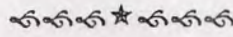

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

លេខ : ០០៤ រ.ណ.ណ.ស

សារាចរណែនាំ

ស្តីពី

ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៤

I. បរិការណ៍នៃការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៤

១- ក្នុងរយៈពេល ៥ ឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ទោះបីជាកម្ពុជាបានជួបប្រទះនូវបញ្ហាប្រឈមជាច្រើន ដូចជាបច្ច័យពីវិបត្តិកំហុសហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ និងការធ្លាក់ចុះសេដ្ឋកិច្ចសកល សង្គ្រាមនៅព្រំដែនបង្ក ឡើងដោយការឈ្លានពានពីកងទ័ពថៃ គ្រោះទឹកជំនន់ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានគ្រប់គ្រងប្រទេស ដោយជំនះបានលើឧបសគ្គទាំងនោះប្រកបដោយជោគជ័យ គឺការពារទាំងស្រុងនូវអធិបតេយ្យ និង បូរណភាពទឹកដី រក្សាបានស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចនិងស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ និងរក្សាបាននូវលំនឹងនិង ប្រក្រតីភាពនៃជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជន។ លើសពីនេះទៀត កម្ពុជាត្រូវបានចាត់ទុកជាប្រទេស មានសេដ្ឋកិច្ចលូតលាស់លឿននៅអាស៊ី ហើយក៏ជាប្រទេសមួយក្នុងចំណោម ៥ប្រទេស ដែលកំពុងធ្វើ ដំណើរឆ្ពោះទៅសម្រេចបានតាមគោលដៅសហស្សវត្សរ៍ក្នុងឆ្នាំ២០១៥ ខាងមុខ។

២- ការអនុវត្តគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចដ៏ត្រឹមត្រូវ និងគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុ សាធារណៈប្រកបដោយភាពប្រុងប្រយ័ត្ន គួបផ្សំនឹងការអនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុសមស្របដែល បានធ្វើឲ្យសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាអាចទប់ទល់បាននឹងវិបត្តិកំហុសហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ និងការធ្លាក់ចុះសេដ្ឋកិច្ច សកល ហើយឈានទៅរក្សាកំណើនប្រកបដោយស្ថិរភាព។ ជាក់ស្តែង ក្នុងឆ្នាំ២០០៩ ជាឆ្នាំដែលកម្ពុជា បានទទួលផលប៉ះពាល់ពីវិបត្តិនេះក៏ដោយ ក៏សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាសម្រេចបាននូវកំណើនវិជ្ជមានគឺ០,១% ក្នុងឆ្នាំ២០១០ មានកំណើន៦% ក្នុងឆ្នាំ២០១១ មានកំណើន៧,១% ក្នុងឆ្នាំ២០១២ មានកំណើន ៧,៣% ហើយត្រូវបានព្យាករណ៍ថានឹងមានកំណើនប្រមាណ៧% ក្នុងឆ្នាំ២០១៣ និងឆ្នាំ២០១៤។ ការព្យាករណ៍នៃសេដ្ឋកិច្ច៧% ក្នុងឆ្នាំ២០១៤ គឺបានមកពីវិស័យកសិកម្មនឹងបន្តរក្សាកំណើនក្នុង រង្វង់៣,៨% វិស័យឧស្សាហកម្មអាចនឹងមានកំណើន១០% និងវិស័យសេវាកម្មអាចនឹងមានកំណើន ប្រមាណ៦,៨%។

៣- ការសម្រេចបាននូវស្ថិរភាពកំណើនសេដ្ឋកិច្ចនេះពិតជាបានរួមចំណែកធ្វើឲ្យការអនុវត្តថវិកា សម្រេចបានលទ្ធផលល្អប្រសើរប្រាកដមែន ជាក់ស្តែងចំណូលក្នុងស្រុកថវិការដ្ឋឆ្នាំ២០១១ សម្រេច

បានកំណើន៨,៣% ស្មើនឹង១២,៨៥% នៃផ.ស.ស. និងឆ្នាំ២០១២ សម្រេចបានកំណើន២២,៨% ស្មើនឹង១៤,៥១% នៃផ.ស.ស.។ តាមការព្យាករណ៍ចំណូលក្នុងស្រុកថវិការដ្ឋឆ្នាំ២០១៣នេះ នឹងសម្រេចបានកំណើន១១,៥% ស្មើនឹង១៤,៦៩% នៃផ.ស.ស.។ ដូច្នេះ បើគិតពីឆ្នាំ២០១១-២០១៣ ចំណូលក្នុងស្រុកថវិការដ្ឋបានកើនឡើងក្នុងមជ្ឈិមភាគប្រមាណ១៤% ក្នុងមួយឆ្នាំ ធៀបនឹងការអនុវត្តចំណូលប្រចាំឆ្នាំ និងបានកើនឡើងក្នុងមជ្ឈិមភាគប្រមាណ០,៦% នៃផ.ស.ស. ក្នុងមួយឆ្នាំ។

៤- ទន្ទឹមនឹងការអនុវត្តនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈតាមរយៈការធ្វើវិភាគកម្មចំណាយដើម្បីរួមចំណែកក្នុងការជំរុញស្ថិរភាពកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ទប់ទល់នឹងបញ្ហាព្រំដែន អតិផរណាខ្ពស់ និងទឹកជំនន់ ចំណាយសរុបថវិការដ្ឋក្នុងឆ្នាំ២០១១ បានកើនឡើងខ្ពស់រហូតដល់២១,០២% នៃផ.ស.ស. ហើយបានធ្លាក់ចុះមកវិញនៅត្រឹម២០,៥៥% នៃផ.ស.ស. ក្នុងឆ្នាំ២០១២ និងតាមការព្យាករណ៍ចំណាយសរុបថវិការដ្ឋក្នុងឆ្នាំ២០១៣ នឹងស្ថិតនៅត្រឹម២០,២៤% នៃផ.ស.ស.។ ឱនភាពថវិកាសរុបត្រូវបានកាត់បន្ថយពី-៨,១៦% នៃផ.ស.ស. ក្នុងឆ្នាំ២០១១ មកនៅត្រឹម-៦,០៣% ក្នុងឆ្នាំ២០១២ និងតាមការព្យាករណ៍ឱនភាពថវិកាសរុបនឹងស្ថិតនៅត្រឹម-៥,៥៥% នៃផ.ស.ស. ក្នុងឆ្នាំ២០១៣។ សម្រាប់ឆ្នាំ២០១៤ រាជរដ្ឋាភិបាលមានគោលដៅនឹងរក្សាឱនភាពថវិកាសរុបស្ថិតនៅក្នុងរង្វង់-៥% នៃផ.ស.ស. ហើយដើម្បីសម្រេចបានតាមគោលដៅនេះ ចំណូលក្នុងស្រុកថវិការដ្ឋឆ្នាំ២០១៤ ត្រូវសម្រេចបាន១៥,២៣% នៃផ.ស.ស. និងចំណាយសរុបថវិការដ្ឋឆ្នាំ២០១៤ ត្រូវរក្សាឱនភាពនៅត្រឹម២០,១៣% នៃផ.ស.ស.។

៥- ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៤ គឺស្ថិតក្នុងបរិការណ៍ដែលសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ និងពិភពលោកស្ថិតក្នុងស្ថានភាពមានកំណើនខ្ពស់ជាងមុនតែហានិភ័យនៅតែបន្តមាន ដូចជាបញ្ហាឱនភាពសេដ្ឋកិច្ចនៅតំបន់ចាយប្រាក់អីវ៉ូ ការធ្លាក់ចុះកំណើនសេដ្ឋកិច្ចជប៉ុន និងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចយឺតរបស់សហរដ្ឋអាមេរិក គួបផ្សំនឹងបរិការណ៍នយោបាយអន្តរជាតិធំៗ ដូចជាស្ថានភាពតានតឹងនៅឧបទ្វីបកូរ៉េ ភាពតានតឹងនៅសមុទ្រចិន និងភាពតានតឹងនៃកម្មវិធីនុយក្លេអ៊ែរ ប្រទេសអ៊ីរ៉ង់ ដែលកត្តាទាំងនេះនឹងបង្កជាបញ្ហាអវិជ្ជមានដែលមិនអាចទស្សន៍ទាយបានដល់សេដ្ឋកិច្ចសកល និងសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា។ ទន្ទឹមនឹងនេះ បញ្ហាអតិផរណាដោយសារការឡើងថ្លៃប្រេង ការឡើងថ្លៃទំនិញនាំចូល និងការធ្លាក់ចុះនៃតម្លៃផលិតផលកសិកម្ម ក៏នៅតែជាបញ្ហាប្រឈមសម្រាប់ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៤ ផងដែរ។

II. ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈឆ្នាំ២០១៤

ក. ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច

៦- តាមការគណនារបស់វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិបង្ហាញថា កំណើនសេដ្ឋកិច្ចនៅឆ្នាំ២០១២ អាសម្រេចបាន៧,៣% ក្នុងនោះ វិស័យកសិកម្មអាចសម្រេចបានកំណើន៤,៣% វិស័យឧស្សាហកម្មអាចសម្រេចបានកំណើន៩,២% និងវិស័យសេវាកម្មអាចសម្រេចបានកំណើន៨,១%។ តាមការព្យាករណ៍ដោយប្រយ័ត្នប្រយែង និងដោយផ្អែកលើនិន្នាការសេដ្ឋកិច្ចដើមឆ្នាំនេះ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចឆ្នាំ២០១៣នេះ អាចនឹងបន្តសម្រេចបាន៧% ដូចដែលបានគ្រោងនៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រង

ឆ្នាំ២០១៣។ កំណើននេះនឹងបានមកពីកំណើនវិស័យកសិកម្មប្រមាណ៤,៤% ដោយសារការបន្តកើនឡើងនៃដំណាំស្រូវ ដំឡូងមី កៅស៊ូ និងអំពៅ។ វិស័យឧស្សាហកម្មនឹងមានកំណើន១០% ដោយសារការបន្តកើនឡើងនៃផ្នែកវាយនភណ្ឌ ការរីកចម្រើនវិស័យឧស្សាហកម្មធុនស្រាល និងផលិតផលនៃច្រវាក់ផ្គត់ផ្គង់សាកល។ វិស័យសេវាកម្មនឹងមានកំណើន៦,៥% ដែលកំណើននេះបានមកពីកំណើនវិស័យដឹកជញ្ជូននិងទូរគមនាគមន៍ វិស័យទេសចរណ៍ វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ និងវិស័យសេវាបម្រើម្ចាស់អចលនទ្រព្យ។

៧- កំណើនសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៤ តាមការព្យាករណ៍អាចនឹងបន្តសម្រេចបានក្នុងរង្វង់៧%។ កំណើននេះនឹងបានមកពីកំណើនវិស័យកសិកម្មប្រមាណ ៣,៨% ដោយសារការកើនឡើងនៃកសិផលសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងស្រុកនិងតម្រូវការទីផ្សារអន្តរជាតិ មានដូចជា ស្រូវ ពោត ដំឡូងមី កៅស៊ូ និងអំពៅ ជាដើម។ វិស័យឧស្សាហកម្មអាចនឹងមានកំណើនប្រមាណ១០% ដោយរំពឹងថាវិស័យវាយនភណ្ឌនឹងអាចកើនឡើងប្រមាណ៩,៩% ដោយសារការនាំចេញទៅសហគមន៍អឺរ៉ុបនៅបន្តមិនយកពន្ធក្រោមកម្មវិធី "ទំនិញគ្រប់មុខ លើកលែងតែសញ្ជាតិ" និងសក្តានុពលដែលអាចពង្រីកផលិតកម្មនិងទីផ្សារនៃវិស័យនេះ។ ម្យ៉ាងទៀត គោលនយោបាយស្តីពីការជំរុញផលិតកម្មស្រូវនិងការនាំចេញអង្ករក៏បានជំរុញឲ្យមានការកើនឡើងខ្ពស់ខាងវិស័យកែច្នៃម្ហូបអាហារ និងវិស័យដែលទាក់ទងមួយចំនួនទៀត ដែលបានបង្កើនតម្លៃបន្ថែមលើផលិតផលដែលមានស្រាប់។ លើសពីនេះ គម្រោងវិនិយោគមួយចំនួនក្នុងវិស័យអគ្គិសនី ទាំងអគ្គិសនី ទាំងអគ្គិសនីប្រើប្រាស់ជ្រុងថ្មនឹងត្រូវបានដាក់ឲ្យដំណើរការជាបន្តបន្ទាប់ និងឧស្សាហកម្មធុនស្រាលដទៃទៀតក៏បង្កើនសកម្មភាពកាន់តែខ្លាំងក្លាដែរ។ វិស័យសេវាកម្មអាចនឹងសម្រេចបានកំណើនប្រមាណ៦,៨% ដោយសារការកើនឡើងនៃវិស័យទេសចរណ៍ វិស័យដឹកជញ្ជូន វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ និងវិស័យសេវាបម្រើម្ចាស់អចលនទ្រព្យ។ សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចទូទៅដែលជួយជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចនឹងបន្តកើនឡើងក្នុងល្បឿនលឿន ដោយសារការអនុវត្តគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុ និងគោលនយោបាយស្ថិរភាពរូបិយវត្ថុ ដូចជាគោលនយោបាយជំរុញហិរញ្ញប្បទានក្នុងក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយស្តីពីការជំរុញផលិតកម្មស្រូវនិងការនាំចេញអង្ករ និងគោលនយោបាយសហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យមក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្ម។ វិស័យអចលនទ្រព្យនិងសំណង់នឹងបន្តកើនឡើងដោយសារតម្រូវការមានការកើនឡើង តាមរយៈលំហូរទុនចូលពីវិនិយោគបរទេស និងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់។

៨- អតិផរណានៅឆ្នាំ២០១២ មាន២,៩% ការសម្រេចបានអតិផរណាកម្រិតទាបនេះដោយសារមានការគ្រប់គ្រងប្រុងប្រយ័ត្នបំផុតទៅលើគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ និងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈក្នុងការបង្កើនសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ច ទោះបីជាអតិផរណានៅក្នុងតំបន់ និងពិភពលោកមានកម្រិតខ្ពស់ហើយប្រាក់ដុល្លារគ្មានស្ថិរភាពក៏ដោយ។ តាមការប៉ាន់ស្មាន អតិផរណានៅឆ្នាំ២០១៣ នឹងមានកម្រិត៤% គឺដូចគ្នាទៅនឹងការព្យាករក្នុងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៣ ដោយសារតម្រូវការចំណាយនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៣ នឹងមានកំណើនខ្ពស់ ទាំងផ្នែកសាធារណៈនិងផ្នែកឯកជន រួមទាំងការចំណាយសម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសតំណាងរាស្ត្រសម្រាប់រដ្ឋសភានីតិកាលទី៥ ជាដើម។

តាមការព្យាករ អតិផរណាប្រចាំឆ្នាំ២០១៤ នឹងមានកម្រិត៣,៥% ដោយសារមានស្ថិរភាពថ្លៃម្ហូបអាហារ និងស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ។

៩- អត្រាប្តូរប្រាក់នៅឆ្នាំ២០១២ មានតម្លៃជាមធ្យម៤ ០៣៤រៀល ក្នុង១ដុល្លារអាមេរិក។ តាមការប៉ាន់ស្មាន អត្រាប្តូរប្រាក់នៅឆ្នាំ២០១៣ នឹងមានតម្លៃជាមធ្យម៤ ០០០រៀល ក្នុង១ដុល្លារអាមេរិក គឺដូចដែលបានកំណត់នៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិបច្ចុប្បន្នកម្ម ២០០៩-២០១៣ ប៉ុន្តែទាបជាងរៀបរយនិងការកំណត់ក្នុងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៣ ដែលមានតម្លៃ ៤ ០៥០រៀលក្នុង១ដុល្លារអាមេរិក។ ការឡើងថ្លៃប្រាក់រៀលគឺដោយសារកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់របស់កម្ពុជា និងការរៀបចំកិច្ចព័ន្ធនាពាណិជ្ជកម្ម និងជាពិសេស គោលនយោបាយគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់ក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈនិងគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុសមស្រប។ តាមការព្យាករ នៅឆ្នាំ២០១៤ អត្រាប្តូរប្រាក់មធ្យមប្រចាំឆ្នាំនឹងនៅតែមានតម្លៃ៤ ០០០រៀល ក្នុង១ដុល្លារអាមេរិក ដែលកម្មវត្ថុចម្បងគឺដើម្បីរក្សាគុណភាពនៃការប្រើប្រាស់រូបិយប័ណ្ណក្នុងស្រុក ការប្រកួតប្រជែងជាមួយដៃគូពាណិជ្ជកម្មលើពិភពលោក និងការបង្កើនជំនឿទៅលើការប្រើប្រាស់រូបិយប័ណ្ណក្នុងស្រុកប្រាក់រៀល។

១០- ឱនភាពគណនីចរន្តបានកើនឡើងវិញគឺពី-៣,៧៨% នៃផ.ស.ស. នៅឆ្នាំ២០១១ មក -៦,៦៣% នៃផ.ស.ស. នៅឆ្នាំ២០១២ ដោយសារការកើនឡើងការនាំចូលវត្ថុធាតុដើម និងឧបករណ៍បរិក្ខារផលិតកម្មនៃវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេស។ តាមការព្យាករ ឱនភាពគណនីចរន្តនឹងធ្លាក់ចុះបន្តិចមកវិញនៅត្រឹម-៦,៤២% នៃផ.ស.ស. នៅឆ្នាំ២០១៣ និង-៦,៣៥% នៃផ.ស.ស. នៅឆ្នាំ២០១៤។ និន្នាការនៃការធ្លាក់ចុះនេះ ដោយសារសមត្ថភាពនាំចេញរបស់កម្ពុជាមានការកើនឡើងជាលំដាប់ទន្ទឹមនឹងផលិតផល និងវត្ថុធាតុដើមមួយចំនួនចាប់ផ្តើមមានមូលដ្ឋានផលិតនៅក្នុងស្រុកជំនួសឲ្យការនាំចូលជាបណ្តើរៗ។ ទុនបម្រុងអន្តរជាតិនៅឆ្នាំ២០១២ មានចំនួន៣ ២៦៥លានដុល្លារអាមេរិក ឬប្រមាណ៤,៩ខែ នៃការនាំចូលទំនិញនិងសេវាប្រើប្រាស់ក្នុងស្រុក។ ទុនបម្រុងអន្តរជាតិនៅឆ្នាំ២០១៣ និងឆ្នាំ២០១៤ អាចកើនឡើងលើសពី៤ពាន់លានដុល្លារអាមេរិក ដែលអាចធានាបានប្រមាណជាង ៤,៥ខែ នៃការនាំចូលទំនិញនិងសេវាប្រើប្រាស់ក្នុងស្រុក។

១១- ក្របខ័ណ្ឌម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចនេះ មានគោលបំណងធានាស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច តាមរយៈការរក្សាកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ប្រកបដោយចីរភាព ស្ថិរភាពតម្លៃ ការបង្កើនការងារធ្វើ និងចីរភាពបំណុល។ ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅរយៈពេលមធ្យមនៃក្របខ័ណ្ឌម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលពោលគឺបន្តខិតខំដើម្បី (១)សម្រេចបាននូវអត្រាកំណើនជាមធ្យមប្រចាំឆ្នាំប្រមាណ៧% (២)រក្សាអត្រាអតិផរណាឲ្យស្ថិតនៅក្រោម៥% (៣)កំណត់បំណុលបរទេសមានកម្រិតប្រហាក់ប្រហែលនឹងលំហូរនៃហិរញ្ញប្បទាននិងការវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេស និង(៤)រក្សាទុនបម្រុងអន្តរជាតិឲ្យស្មើនឹងការនាំចូលចំនួនបីខែ។ ដើម្បីសម្រេចគោលបំណងខាងលើ រាជរដ្ឋាភិបាលកំណត់គោលដៅនៃកំណើនផ.ស.ស.ពិតឲ្យសម្រេចបានក្នុងរង្វង់៧% នៅឆ្នាំ២០១៣ និងឆ្នាំ២០១៤ និងខិតខំគ្រប់គ្រងអតិផរណាមធ្យមប្រចាំឆ្នាំឲ្យស្ថិតក្នុងរង្វង់៤% ក្នុងឆ្នាំ២០១៣ និង៣,៥% ក្នុងឆ្នាំ២០១៤។ ទន្ទឹមនឹងនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងធានារក្សាស្ថិរភាពអត្រាប្តូរប្រាក់រៀលឲ្យស្ថិតនៅក្នុងរង្វង់៤ ០០០រៀលក្នុង១ដុល្លារអាមេរិក ដោយខិតខំជំរុញបដិដុល្លាររូបិយកម្មសេដ្ឋកិច្ចនៅចំពោះមុខ និងរយៈពេលវែងតាមរយៈការលើក

កម្ពស់គោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ និងគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ។ លើសពីនេះ សម្រាប់រយៈពេលមធ្យមខាងមុខ(២០១៤-២០១៦) រាជរដ្ឋាភិបាលមានគោលដៅរក្សាកំណើនប្រចាំឆ្នាំឲ្យបានក្នុងរង្វង់៧% អត្រាអតិផរណាក្នុងរង្វង់៤% និងអត្រាប្តូរប្រាក់រៀលក្នុងរង្វង់៤ ០០០រៀល ក្នុង១ដុល្លារអាមេរិក។

ខ- ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងថវិកា

១២- គោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈមានគោលដៅសំខាន់ៗដូចតទៅ ៖

• ធានាបន្តអនុវត្តគោលនយោបាយរបស់រដ្ឋាភិបាល ដើម្បីកំណើន ការងារ សមធម៌ និងប្រសិទ្ធភាព សំដៅសម្រេចគោលដៅនៃការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជន ដោយធានាបានទាំងស្រុងនូវការអនុវត្តគោលនយោបាយអាទិភាពតាមវិស័យដែលផ្តល់អាទិភាពទៅលើ៖

- បន្តលើកកម្ពស់អភិបាលកិច្ចល្អតាមរយៈការប្រយុទ្ធប្រឆាំងអំពើពុករលួយ កំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ កំណែទម្រង់ច្បាប់និងប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ កំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ និងកំណែទម្រង់កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ។

- បន្តបង្កើនការលើកស្ទួយវិស័យកសិកម្មតាមរយៈការលើកកម្ពស់ផលិតភាពនិងពិពិធការូបនីយកម្មកសិកម្ម កំណែទម្រង់ដីធ្លីនិងការបោសសម្អាតមីន កំណែទម្រង់ជលផល និងកំណែទម្រង់ព្រៃឈើ។

- បន្តបង្កើនការស្តារនិងកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តតាមរយៈការបន្តស្តារនិងកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគមនាគមន៍ ការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកនិងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ការអភិវឌ្ឍវិស័យថាមពលនិងបណ្តាញអគ្គិសនី និងការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាននិងទូរគមនាគមន៍។

- បន្តអភិវឌ្ឍផ្នែកឯកជននិងការងារតាមរយៈការពង្រឹងវិស័យឯកជននិងការទាក់ទាញការវិនិយោគ ការបង្កើតការងារនិងការធានាលក្ខខណ្ឌការងារល្អប្រសើរជូនកម្មករនិងនិយោជិក ការលើកស្ទួយសហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម និងការរៀបចំប្រព័ន្ធសុវត្ថិភាពសង្គម។

- បន្តកសាងសមត្ថភាព និងអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សតាមរយៈការពង្រឹងគុណភាពវិស័យអប់រំ ការលើកកម្ពស់សេវាសុខាភិបាល ការអនុវត្តគោលនយោបាយយេនឌ័រ និងការអនុវត្តគោលនយោបាយប្រជាជន។

• ធានាបន្តសម្រេចឲ្យបាននូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ប្រកបដោយចីរភាព និងស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងបរិការណ៍នៃអត្រាអតិផរណាទាប និងអត្រាប្តូរប្រាក់មានស្ថិរភាព។

• ធានាបន្តអនុវត្តកម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈរំកិល៣ឆ្នាំ២០១៤-២០១៦។

• ធានាបន្តអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍គ្រប់ការដ្ឋាន និងគោលនយោបាយនានារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

• ធានាបន្តអនុវត្តគោលនយោបាយបាត់សកម្មភាពថ្មីនៃវិស័យដីធ្លី ពិសេសការវាស់វែងនិងផ្តល់ប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិដីជូនប្រជាពលរដ្ឋ និងគោលនយោបាយស្តីពីការជំរុញផលិតកម្មស្រូវនិងការនាំចេញអង្ករ។

- ធានាបង្កើនចំណាយវិនិយោគក្នុងស្រុកដោយខិតខំសន្សំពីអតិរេកថវិកាចរន្ត ដើម្បីកាត់បន្ថយជាបណ្តើរៗនូវចំណាយវិនិយោគសារធាណៈដែលផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានពីក្រៅប្រទេស ក្នុងគោលដៅរក្សាឱនភាពថវិកាសរុបឲ្យស្ថិតនៅក្នុងរង្វង់-៥% នៃផ.ស.ស.។

- ធានាបន្តការពារឲ្យបានទាំងស្រុងនូវអធិបតេយ្យ និងបូរណភាពទឹកដី ដើម្បីបន្តរក្សាសន្តិភាព សន្តិសុខ សុវត្ថិភាព សេរីភាព ប្រជាធិបតេយ្យ និងសុភមង្គលជូនប្រជាពលរដ្ឋ។

- ពង្រឹង និងបំពេញឡើងវិញនូវប្រាក់បញ្ញើរដ្ឋ ដែលបានប្រើប្រាស់ក្នុងអំឡុងពេលមានវិបត្តិកន្លងមក។

- ធានាផ្តល់ការឆ្លើយតបដោយទាន់ពេលវេលា និងដោយប្រសិទ្ធភាពចំពោះវិបត្តិ និងឧបទ្វ័ហេតុផ្សេងៗ ដែលអាចកើតមានឡើងដោយហេតុ ដូចជាគ្រោះធម្មជាតិជាដើម។

១៣- ដើម្បីសម្រេចបានតាមគោលដៅខាងលើ គោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៤-២០១៦ មានគោលដៅបង្កើនការប្រមូលចំណូលឲ្យមានកំណើនប្រមាណ០,៥% នៃផ.ស.ស. ក្នុងមួយឆ្នាំ ហើយពង្រឹងវិន័យ និងបង្កើនគុណភាពចំណាយដោយបន្តត្បិតត្បៀតចំណាយចរន្តតាមរយៈការធ្វើវិចារណកម្ម និងការធ្វើអាទិការបន្ថយកម្មចំណាយជាមួយនឹងការបង្កើនចំណាយវិនិយោគក្នុងគោលដៅរក្សាអតិរេកថវិកាចរន្តឲ្យបានក្នុងរង្វង់៣% នៃផ.ស.ស. និងឱនភាពថវិកាសរុបឲ្យស្ថិតក្រោម-៥% នៃផ.ស.ស.ក្នុងមួយឆ្នាំ។ ដើម្បីសម្រេចគោលដៅនេះ ថវិកាឆ្នាំ២០១៣ និងឆ្នាំ២០១៤ ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- ចំណូលក្នុងស្រុកថវិការដ្ឋនៅឆ្នាំ២០១៣ ត្រូវសម្រេចបាន១៤,៦៩% នៃផ.ស.ស. (ថ្នាក់ជាតិ១៣,៩៩% និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ០,៧០%) ក្នុងនោះចំណូលចរន្តថវិការដ្ឋត្រូវសម្រេចបាន១៤,៥៦% នៃផ.ស.ស. និងចំណូលមូលធនក្នុងប្រទេសត្រូវសម្រេចបាន០,១៣% នៃផ.ស.ស.។ ចំណូលចរន្តថវិការដ្ឋដែលត្រូវសម្រេចបាន១៤,៥៦% នៃផ.ស.ស. គឺចំណូលពីអគ្គនាយកដ្ឋានគយនិងរដ្ឋាករកម្ពុជាត្រូវសម្រេចបាន៦,៥២% នៃផ.ស.ស. ចំណូលពីអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារត្រូវសម្រេចបាន៥,៥៦% នៃផ.ស.ស. (ថ្នាក់ជាតិ៤,៩០% និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ០,៦៦%) ចំណូលសារពើពន្ធផ្សេងៗទៀតត្រូវសម្រេចបាន០,៣៦% នៃផ.ស.ស. និងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធត្រូវសម្រេចបាន២,១៣% នៃផ.ស.ស.។ ចំណូលក្នុងស្រុកថវិការដ្ឋឆ្នាំ២០១៤ ត្រូវសម្រេចបាន១៥,២៣% នៃផ.ស.ស. (ថ្នាក់ជាតិ១៤,២៤% និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ០,៩៩%) ក្នុងនោះចំណូលចរន្តថវិការដ្ឋត្រូវសម្រេចបាន១៥,០៦% នៃផ.ស.ស. និងចំណូលមូលធនក្នុងប្រទេសត្រូវសម្រេចបាន០,១៧% នៃផ.ស.ស.។ ចំណូលចរន្តថវិការដ្ឋដែលត្រូវសម្រេចបាន១៥,០៦% នៃផ.ស.ស. គឺចំណូលពីអគ្គនាយកដ្ឋានគយនិងរដ្ឋាករកម្ពុជាត្រូវសម្រេចបាន៦,៧០% នៃផ.ស.ស. ចំណូលពីអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារត្រូវសម្រេចបាន៥,៩០% នៃផ.ស.ស. (ថ្នាក់ជាតិ៤,៩៦% និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ០,៩៤%) ចំណូលសារពើពន្ធផ្សេងៗទៀតត្រូវសម្រេចបាន០,៣១% នៃផ.ស.ស. និងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធត្រូវសម្រេចបាន២,១៤% នៃផ.ស.ស.។

- ចំណាយសរុបថវិការដ្ឋត្រូវរក្សាឲ្យនៅត្រឹម២០,២៤% នៃផ.ស.ស. (ថ្នាក់ជាតិ១៩,៥៥% និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ០,៩០%) នៅឆ្នាំ២០១៣ ដោយចំណាយចរន្តថវិការដ្ឋត្រូវរក្សាឲ្យបានត្រឹម

១២,២២% នៃផ.ស.ស.(ថ្នាក់ជាតិ១១,៧២% និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ០,៧១%) និងចំណាយមូលធន ត្រឹម៨,០២% នៃផ.ស.ស.។ ចំណាយសរុបថវិការដ្ឋឆ្នាំ២០១៤ ត្រូវរក្សាឲ្យនៅត្រឹម២០,១៣% នៃ ផ.ស.ស. (ថ្នាក់ជាតិ១៩,៣៣% និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ០,៩៩%) ដោយចំណាយចរន្តថវិការដ្ឋនឹងកម្រិត ត្រឹម១២,០៦% នៃផ.ស.ស.(ថ្នាក់ជាតិ១១,៤៧% និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ០,៧៨%) ដោយក្នុងនោះ រាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងរៀបចំកែលម្អប្រព័ន្ធបៀវៀរ និងរៀបចំគោលនយោបាយដំឡើងប្រាក់បៀវៀរ ដោយផ្អែកលើកំណើនសេដ្ឋកិច្ច អតិផរណា និងលទ្ធភាពថវិកា ក្នុងទិសដៅលើកកម្ពស់ផលិតភាព ការងារ បង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្តល់សេវាសាធារណៈ និងធានាបាននូវសមធម៌ ព្រមទាំងរក្សាបាននូវ ស្ថិរភាព និងចីរភាពហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈនិងម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច។ ជាមួយគ្នានេះដែរ ចំណាយមូលធននឹង រក្សាត្រឹម៨,០៧% នៃផ.ស.ស.។

១៤- ដើម្បីឲ្យក្របខ័ណ្ឌម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈខាងលើអាចសម្រេចបានតាម គោលដៅ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តជំរុញការអនុវត្តបណ្តាគោលនយោបាយ និងកម្មវិធីកែទម្រង់សំខាន់ៗ ដូចខាងក្រោម៖

ក. បន្តអនុវត្តគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចដ៏ត្រឹមត្រូវ និងគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុ សាធារណៈដ៏ប្រុងប្រយ័ត្ន គួបផ្សំនឹងគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុដ៏សមស្រប ដើម្បីធានាបន្តសម្រេចឲ្យ បាននូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ និងប្រកបដោយចីរភាពក្នុងបរិការណ៍នៃអត្រាអតិផរណាសមស្រប។ ជា ពិសេស រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តអប្បបរមាជាប្រចាំ និងត្រៀមដាក់ចេញនូវបណ្តាវិធានការគោលនយោ បាយថវិកា/និងគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុប្រកបដោយភាពស័ក្តិសិទ្ធិ ប្រសិទ្ធភាព និងទាន់ពេលវេលា ដើម្បីទប់ទល់នឹង និងគ្រប់គ្រងលើសម្ពាធអតិផរណា និងការប្រែប្រួលនៃលំហូរមូលធន ដែលបាន និងកំពុងរាលដាល និងមានការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់នៅក្នុងតំបន់ក៏ដូចជានៅលើសកលលោក។

ខ. បន្តជំរុញការអភិវឌ្ឍតាមវិស័យ ពិសេស វិស័យសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមកិច្ច។ បន្តជំរុញ និង បង្កើនការលើកស្ទួយវិស័យកសិកម្ម កសិឧស្សាហកម្ម និងជួយគាំទ្រដល់សហគ្រាសធុនតូច និង មធ្យម ពិសេស ជំរុញការអនុវត្តគោលនយោបាយជំរុញផលិតកម្មស្រូវ និងការនាំចេញអង្ករ ព្រមទាំង ជំរុញ និងលើកទឹកចិត្តដល់ផលិតកម្មនៃបណ្តាកសិករមួយចំនួនទៀតដែលកំពុងមានសក្តានុពលខ្ពស់ ដូចជា ជំឡូងមី ពោត និងកៅស៊ូ។ បន្តយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់លើការបង្កើនគុណភាពសេវា វិស័យអប់រំ សុខាភិបាល និងការកសាងធនធានមនុស្ស ព្រមទាំងការងារបង្កើនសុវត្ថិភាពសង្គម។ បន្តជំរុញការ កសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត ជាពិសេស ប្រព័ន្ធស្រោចស្រព ព្រមទាំងបន្តបង្កបរិយាកាស និងផ្តល់ ការលើកទឹកចិត្តដល់ការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន ពិសេស ការវិនិយោគក្នុងវិស័យកសិកម្ម និងតាមរយៈ យន្តការដៃគូរវាងវិស័យសាធារណៈ និងឯកជន។

គ. បន្តជំរុញការអនុវត្តកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងដីធ្លី ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ និងបោស សម្អាតមីន ដោយផ្តោតជាសំខាន់លើការពង្រឹងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង ការបែងចែកដីធ្លីប្រកបដោយសមធម៌ ការប្រើប្រាស់ដីធ្លីប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ក្នុងនោះរួមទាំងដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច ការចុះបញ្ជីដីធ្លីមាន លក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ និងការធានាសុវត្ថិភាពនៃកម្មសិទ្ធិដីធ្លីឲ្យសមស្របតាមច្បាប់កូមិបាល ដើម្បីជួយ គាំទ្រដល់វិស័យកសិកម្ម សំដៅលើកកម្ពស់ផលិតភាព និងពិពិធការរូបនីយកម្មកសិកម្ម ដើម្បីឲ្យវិស័យ

នេះក្លាយទៅជាមូលដ្ឋានដ៏រឹងមាំនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ហើយជាបណ្តើរៗឈានទៅកសាងវិស័យឧស្សាហកម្ម ដោយផ្ដើមចេញពីឧស្សាហកម្មកែច្នៃកសិផល និងក្នុងគោលដៅធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច ព្រមទាំងបម្រើឲ្យគោលនយោបាយកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជន។

ឃ. បន្តពង្រឹង និងពង្រីកប្រព័ន្ធធនាគារ វិស័យធានារ៉ាប់រង ទីផ្សារមូលបត្រ និងទីផ្សារភាគហ៊ុន ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការបន្តជំរុញការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុទាំងមូល ដើម្បីបង្កើនការកៀរគរធនធានហិរញ្ញវត្ថុ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងបង្កើនសក្តានុពលភាព និងកាលានុវត្តភាពដល់ការធ្វើហិរញ្ញប្បទាន និងការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន។

ង. បន្តជំរុញការអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈដំណាក់កាលទី២ ជាពិសេស បន្តជំរុញការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពដំហានទី២ គឺការបង្កើនគណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុដោយផ្ដោតលើការរៀបចំ និងដាក់ឲ្យអនុវត្តនូវចំណាត់ថ្នាក់ថវិកាថ្មីបន្ថែមទៀត អង្គភាពថវិកា ស្តង់ដារគណនេយ្យ ប្រព័ន្ធគ្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង និងការសាកល្បងការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុដោយប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ការបន្តពង្រឹងភាពជឿទុកចិត្តលើថវិកានៃដំហានទី១ តាមរយៈការបន្តជំរុញការកែលម្អនីតិវិធីចំណាយ ការបន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់ ដើម្បីធានាឲ្យការបើកផ្តល់ថវិកាបានទាន់ពេលវេលា។ ការបន្តកសាង និងកែលម្អក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយចំណូលរយៈពេលមធ្យមដើម្បីរក្សាស្ថិរភាព និងនិរន្តរភាពចំណូល ពិសេស ផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់លើការកសាង និងពង្រឹងការអនុវត្តក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ យន្តការគ្រប់គ្រង និងការប្រមូលពន្ធ និងអាករ ព្រមទាំងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ រួមទាំងចំណូលពីធនធានធម្មជាតិផង។ លើសពីនេះ ត្រូវបន្តជំរុញពង្រឹង និងបង្កើនការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា និងថវិកាកម្មវិធី ដែលជាមូលដ្ឋានដ៏សំខាន់ និងចាំបាច់ក្នុងការបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ថវិកាជាបណ្តើរៗ និងដើម្បីឈានទៅបង្កើនការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយ និងការបង្កើនគណនេយ្យភាពចំពោះសមិទ្ធកម្ម ដែលជាគោលដៅនៃដំហានទី៣ និងទី៤។

ច. បន្តការជំរុញការអនុវត្តកម្មវិធីជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ពិសេស ការពង្រឹង និងពង្រីកចនាសម្ព័ន្ធ និងប្រព័ន្ធអភិបាលកិច្ចល្អនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដើម្បីធានាដល់ការអនុវត្តគោលនយោបាយ ព្រមទាំងប្រសិទ្ធភាព និងភាពស័ក្តិសិទ្ធិនៃសេវាសាធារណៈដែលផ្តល់ដោយរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ បន្តកសាង និងកែលម្អច្បាប់ លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីរបបហិរញ្ញវត្ថុ និងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ។ ក្នុងន័យនេះ គណៈកម្មាធិការជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ត្រូវសហការរៀបចំពិនិត្យមើលឡើងវិញនូវការទទួលខុសត្រូវ និងមុខងាររបស់ខ្លួន ដើម្បីកំណត់មុខងារ និងធនធានសម្រាប់ផ្ទេរឲ្យទៅរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ក្នុងស្មារតីទទួលខុសត្រូវពីថ្នាក់ជាតិប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

ឆ. បន្តជំរុញការអនុវត្តកំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ ពិសេសការកែលម្អការគ្រប់គ្រងធនធានមនុស្ស ដើម្បីបង្កើនផលិតភាព និងប្រសិទ្ធភាពការងារ។ ក្នុងន័យនេះ ក្រុមប្រឹក្សាកំណែទម្រង់រដ្ឋបាលត្រូវរៀបចំគោលនយោបាយរយៈពេលមធ្យម និងវែងសម្រាប់ការកែលម្អការគ្រប់គ្រងធនធានមនុស្សប្រកបដោយភាពស័ក្តិសិទ្ធិ និងប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ជាពិសេសត្រូវបង្កើតយន្តការ និងបង្កើន

ប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រួតពិនិត្យក្របខ័ណ្ឌមន្ត្រីរាជការ ការពង្រឹងការផ្តល់ទិដ្ឋាការឲ្យរើសមន្ត្រីថ្មីបន្ថែម ដោយផ្អែកលើការវិភាគលើតម្រូវការជាក់ស្តែង និងលទ្ធភាពថវិកាជាតិ ព្រមទាំងផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងការ គ្រប់គ្រងក្របខ័ណ្ឌមន្ត្រីរាជការចូលនិវត្តន៍។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ត្រូវពិនិត្យពិចារណាឡើងវិញលើរាល់គោល នយោបាយ និងគោលការណ៍ដំឡើង និងផ្តល់បៀវត្ស និងប្រាក់ឧបត្ថម្ភផ្សេងៗ រួមទាំងការដំឡើង បៀវត្សមូលដ្ឋានប្រចាំឆ្នាំ ការដំឡើងកាំប្រាក់ ការអនុវត្តប្រាក់បំណាច់មុខងារ ការផ្តល់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភ ផ្សេងៗ ដូចជា ប្រាក់ម៉ោង ប្រាក់យាម ប្រាក់បេសកកម្ម និងចំណាយប្រតិបត្តិការអាទិភាពជាដើម ដើម្បីធានាសមធម៌ តម្លាភាព សង្គតិភាព និងប្រសិទ្ធភាព។

ជ. បន្តជំរុញការអនុវត្តកំណែទម្រង់កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ពិសេស ការពង្រឹងសមត្ថភាព ដឹកនាំ វិជ្ជាជីវៈជំនាញ សហប្រតិបត្តិការ និងការគ្រប់គ្រងធនធានមនុស្ស និងហិរញ្ញវត្ថុប្រកបដោយ ប្រសិទ្ធភាព ព្រមទាំងការកែសម្រួលរចនាសម្ព័ន្ធកងកកភាពប្រយុទ្ធ និងការកាត់រំសាយកងទ័ព ដើម្បី ធានាការប្រើប្រាស់ និងគ្រប់គ្រងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធប្រកបដោយភាពស័ក្តិសិទ្ធិ និងប្រសិទ្ធភាព ខ្ពស់។

ឈ. បន្តជំរុញការអនុវត្តច្បាប់ប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយ ពិសេស ការបន្តរៀបចំ និងពង្រឹង សមត្ថភាព អង្គភាពប្រឆាំងអំពើពុករលួយដើម្បីអាចដំណើរការ និងប្រតិបត្តិការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ក្នុងការអប់រំ ទប់ស្កាត់ និងបោសសម្អាតអំពើពុករលួយ។

III. ការគណនា និងវិភាគលទ្ធផលការងារឆ្នាំ២០១៤

ក- គម្រោងចំណាយថវិកា

១៥- ដើម្បីធានាបាននូវការអនុវត្តក្របខ័ណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈដែលបានកំណត់ខាងលើ ពិសេស ដើម្បីអនុវត្តតាមគោលការណ៍ និងវិធានការដូចបានគូសបញ្ជាក់ខាងលើ ការគ្រោងចំណាយ ថវិកាឆ្នាំ២០១៤ ត្រូវផ្អែកលើមូលដ្ឋាន **បង្កើនប្រសិទ្ធភាពចំណាយ** ដូចខាងក្រោម ៖

- បន្តការត្រួតត្រាចំណាយចរន្ត ជាពិសេស ការបន្តសន្សំសំចៃលើមុខសញ្ញាចំណាយ អគ្គិសនី ទូរស័ព្ទ ប្រេងឥន្ធនៈ ជៀសវាងបេសកកម្មបរទេស ឬការរៀបចំប្រជុំនៅក្នុងប្រទេស ដែលពុំ សូវចាំបាច់ បន្ថយការទិញសម្ភារៈប្រណិត ការទិញសម្ភារៈថ្មី និងការបោះពុម្ពដែលមិនសូវចាំបាច់ ព្រម ទាំងផ្អាកការសាងសង់អគារថ្មី ឬការជួសជុលដែលមិនចាំបាច់ ដើម្បីរក្សាចំណាយសរុបថវិការដ្ឋឲ្យស្ថិត នៅត្រឹមកម្រិត២០,១៣% នៃផ.ស.ស. គឺកើនឡើង០,០៤% នៃផ.ស.ស. ធៀបនឹងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៣ ដែលក្នុងនោះចំណាយចរន្តថវិការដ្ឋនឹងត្រូវរក្សាឲ្យនៅត្រឹម១២,០៦% នៃផ.ស.ស. (ថយចុះ០,០១% នៃផ.ស.ស. ធៀបនឹងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១៣) និងចំណាយមូលធននឹងត្រូវរក្សាឲ្យនៅត្រឹម៨,០៧% នៃផ.ស.ស. (កើនឡើង០,០៥% នៃផ.ស.ស. ធៀបនឹងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៣) ក្នុងទិសដៅរក្សាអតិរេក ចរន្តក្នុងរង្វង់២,៩៩% នៃផ.ស.ស. និងឱនភាពថវិកាសរុបក្នុងរង្វង់-៤,៩០% នៃផ.ស.ស.។ ចំណាយ មូលធនដោយហិរញ្ញប្បទានក្នុងស្រុកត្រូវកំណត់ក្នុងកម្រិត២,៥៤% នៃផ.ស.ស. គឺកើនឡើង០,០២% នៃផ.ស.ស. ធៀបនឹងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៣ និងចំណាយសម្រាប់រំលស់

បំណុលត្រូវកំណត់ត្រឹម ០,៤៨% នៃផ.ស.ស. គឺកើន ០,០៣% នៃផ.ស.ស. ធៀបនឹងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៣។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ចំណាយមូលធនដោយហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេស ត្រូវបានគ្រោងក្នុងកម្រិត ៥,០៤% នៃផ.ស.ស. គឺកើនប្រមាណ ១០% ធៀបនឹងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៣។

• ត្រូវវិភាជន៍នៃចំណាយចរន្តថវិកាថ្នាក់ជាតិទៅតាមវិស័យនីមួយៗ ដូចតទៅ: វិស័យសង្គមកិច្ចស្មើនឹង ៤,៤៧% នៃផ.ស.ស. គឺកើនឡើង ០,០៦% នៃផ.ស.ស. ធៀបនឹងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៣ វិស័យសេដ្ឋកិច្ច ១,០៤% នៃផ.ស.ស. គឺកើនឡើង ០,០៩% នៃផ.ស.ស. ធៀបនឹងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៣ វិស័យរដ្ឋបាលទូទៅ ១,៦០% នៃផ.ស.ស. គឺថយចុះ ០,១៦% នៃផ.ស.ស. ធៀបនឹងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៣ វិស័យការពារជាតិនិងសន្តិសុខ ២,៦០% នៃផ.ស.ស. គឺកើនឡើង ០,០៣% នៃផ.ស.ស. ធៀបនឹងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៣។

• ថវិកាជន្លោះ ខេត្ត ត្រូវកំណត់ត្រឹម ០,៩៩% នៃផ.ស.ស. ដែលក្នុងនោះថវិកាផ្ទាល់របស់រាជធានី ខេត្តសរុបមានប្រមាណ ០,៧៩% នៃផ.ស.ស. មានកំណើន ០,០៩% នៃផ.ស.ស. ធៀបនឹងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៣ និងថវិកាឧបត្ថម្ភពីថ្នាក់ជាតិដល់រាជធានី ខេត្តនិងក្រុង ស្រុកស្មើនឹង ០,២០% នៃផ.ស.ស. ដែលក្នុងនោះ ថវិកាដែលត្រូវផ្ទេរសម្រាប់មូលនិធិក្រុងស្រុក សម្រាប់ឆ្នាំ២០១៤ ត្រូវបានកំណត់ស្មើនឹង ០,៨% នៃចំណូលចរន្តថវិកាថ្នាក់ជាតិឆ្នាំ២០១៣។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុត្រូវចេញសារព័ត៌មានដោយឡែកសម្រាប់ការរៀបចំថវិកាថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃសារព័ត៌មាននេះ ជាពិសេស ការកំណត់កញ្ចប់ និងការវិភាជន៍ថវិកាទៅតាមរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិត្រូវគោរពទៅតាមគោលការណ៍ និងវិធានតាមជំពូកដូចបានកំណត់នៅក្នុងសារព័ត៌មាននេះ ក្នុងគោលដៅបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រមូលចំណូល និងប្រសិទ្ធភាពចំណាយ ដើម្បីកាត់បន្ថយឱនភាពថវិកា និងរក្សាអតិរេកសាច់ប្រាក់។

១៦- ទន្ទឹមនឹងនេះ ថវិកាឆ្នាំ២០១៤ ត្រូវបន្តបម្រើគោលនយោបាយអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងវិស័យសង្គមកិច្ច និងសេដ្ឋកិច្ច ព្រមទាំងការលើកស្ទួយជីវភាពប្រជាជននៅទីជនបទ សំដៅសម្រេចបាននូវការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជន។ ថវិកាឆ្នាំ២០១៤ ត្រូវផ្តល់ការវិភាជន៍ជាក់ស្តែងទៅតាមគោលនយោបាយអាទិភាពរបស់វិស័យនីមួយៗ ដូចខាងក្រោម:

• បន្តរក្សាអាទិភាព និងវិចារណកម្មនៃគោលនយោបាយចំណាយដល់វិស័យអប់រំ បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ សុខាភិបាល សំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គម កសិកម្ម ដីធ្លី និងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ព្រមទាំងការពង្រីកការកែលម្អ និងការថែទាំហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត ដូចជា ផ្លូវថ្នល់ ផ្លូវដែក កំពង់ផែ ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រស្រោចស្រព អគ្គិសនី ទឹកស្អាត សាលារៀន មន្ទីរពេទ្យ ។ល។

• បន្តផ្តល់មូលនិធិថវិកាឃុំ-សង្កាត់ឆ្នាំ២០១៤ ក្នុងកម្រិត ២,៨០% នៃចំណូលចរន្តថវិកាថ្នាក់ជាតិឆ្នាំ២០១៣ ដែលបានអនុម័តដោយច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៣ ហើយត្រូវបានគណនាស្មើនឹង ០,៣៥% នៃផ.ស.ស.។

- ចំពោះថវិកាថ្នាក់ក្រោមជាតិ ត្រូវបន្តអនុវត្តតាមក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និងរាល់នីតិវិធីដែលមានជាធរមានស្របតាមមាត្រា៨៧ នៃអន្តរប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ទាំងថវិកាផ្ទាល់ និងថវិកាឧបត្ថម្ភពីថ្នាក់ជាតិ ក្នុងពេលដែលការរៀបចំក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិសម្រាប់ការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុនិងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ព្រមទាំងការរៀបចំចេតនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលកំណត់ និងផ្ទេរមុខងារដើម្បីឈានទៅបង្កើតថវិការាជធានី ខេត្ត និងក្រុង ស្រុក នៅពុំទាន់ចប់សព្វគ្រប់នៅឡើយ។

- បន្តផ្តល់អាទិភាពវិភាជន៍ថវិកាដល់ថវិកាកម្មវិធី និងផ្នែកលើផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាដែលបានបញ្ជាក់ពីទិសដៅគោលនយោបាយ គោលបំណង កម្មវិធី និង/ឬយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាព ផែនការសកម្មភាព ព្រមទាំងលទ្ធផលរំពឹងទុក និងសូចនាករច្បាស់លាស់ ដើម្បីធានាការអនុវត្តគោលនយោបាយអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងបង្កើនប្រសិទ្ធភាពថវិកា ជាពិសេស ក្នុងគោលដៅបន្តពង្រឹង និងការកែលម្អការរៀបចំ និងការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី។

ខ- គម្រោងចំណូលថវិកា

១៧- ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការនៃគម្រោងចំណាយខាងលើ ត្រូវបន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រងចំណូល និងជំរុញការបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រមូលចំណូល ជាពិសេស ការកសាងគោលនយោបាយចំណូល និងការអនុវត្តបានសម្រេចទៅតាមផែនការសកម្មភាព និងគោលដៅនៃសូចនាករនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដើម្បីធានាសម្រេចបាននូវកម្រិតចំណូលក្នុងស្រុកថវិកាប្រមាណ១៥,២៣% នៃផ.ស.ស. គឺកើនឡើង០,៥៤% នៃផ.ស.ស. និងមានកំណើនប្រមាណ១៤,២% ធៀបនឹងការប៉ាន់ស្មានការអនុវត្តឆ្នាំ២០១៣ ដែលក្នុងនោះ ចំណូលសារពើពន្ធត្រូវសម្រេចបាន១២,៩៦% នៃផ.ស.ស. គឺមានកំណើន០,៥៣% នៃផ.ស.ស. ធៀបនឹងការប៉ាន់ស្មានការអនុវត្តឆ្នាំ២០១៣ និងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធត្រូវសម្រេចបាន២,១០% នៃផ.ស.ស. គឺថយចុះ០,០៣% នៃផ.ស.ស. ធៀបនឹងការប៉ាន់ស្មានការអនុវត្តឆ្នាំ២០១៣។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ចំណូលមូលធនក្នុងស្រុកត្រូវសម្រេចបាន០,១៧% នៃផ.ស.ស. គឺកើនឡើង០,០៤% នៃផ.ស.ស. ធៀបនឹងការប៉ាន់ស្មានការអនុវត្តឆ្នាំ២០១៣។

១៨- ដើម្បីសម្រេចបានតាមគោលដៅនៃការប្រមូលចំណូលសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៤ ដែលបានកំណត់ខាងលើនេះ ត្រូវបន្តជំរុញកាន់តែសកម្មថែមទៀតក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាពការងារ និងបណ្តាវិធានការទាំងឡាយនៅក្នុងកម្មវិធីសកម្មភាពកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ជាពិសេស ត្រូវផ្តោតលើបណ្តាវិធានការសំខាន់ៗ មួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

ទី១-ផ្នែកចំណូលពន្ធដារ

- បន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រងចំណូល និងជំរុញការប្រមូលចំណូល ជាពិសេស ការអនុវត្តបានសម្រេចទៅតាមផែនការសកម្មភាព និងគោលដៅនៃសូចនាករនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈតាមរយៈ៖

- បន្តពង្រឹង និងកែលម្អរដ្ឋបាលពន្ធដារ។
- ពិនិត្យលទ្ធភាពពង្រីកមូលដ្ឋានយកពន្ធ។

- ពង្រឹងការគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធនៅតាមសាខាពន្ធដារខេត្ត ខណ្ឌ ដែលមានទាំងបេបឆ្លើយប្រកាស និងបេបម៉ៅការ ជាពិសេស ពង្រឹងការកំណត់ផលបេបរបស់អ្នកជាប់ពន្ធស្របតាមនឹងការដាក់ស្តែង ក្នុងទិសដៅបង្កើនអ្នកជាប់ពន្ធតាមបេបស្វ័យប្រកាស បន្ថយបរិមាណអ្នកជាប់ពន្ធតាមបេបម៉ៅការ និងពិនិត្យសហគ្រាសមួយចំនួនដែលមិនទាន់មកបង់ពន្ធស្របតាមបេបម៉ៅការ។

- បន្តពង្រឹងការអនុវត្តឲ្យបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និងឲ្យបានម៉ឺងម៉ាត់នូវរាល់បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ (ពន្ធដារ) និងវិសោធនកម្មទាំងឡាយនៃច្បាប់នេះ។

- បន្តរៀបចំនិងដាក់ឲ្យអនុវត្តនូវយុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរចំណូលក្នុងរយៈពេលមធ្យម ២០១៣-២០១៨។

- ចាប់ផ្តើមអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រតាមប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា ជាពិសេស ខាងផ្នែកប្រមូលពន្ធដូចជាការផ្តល់សេវាជូនអ្នកបង់ពន្ធ ការធ្វើសវនកម្ម ការធ្វើអធិការកិច្ច និងការត្រួតពិនិត្យប្រទាក់ក្រឡាគ្នា ។

- បន្តពង្រឹងលិខិតបទដ្ឋានស្តីពីពន្ធក្នុងវិស័យប្រេង និងឧស្ម័ន ដើម្បីធានាឲ្យបាននូវការប្រមូលចំណូលប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពពីវិស័យនេះ ជាពិសេស ការបន្តពិនិត្យពិចារណាលើការធ្វើវិសោធនកម្មលើច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ (ពន្ធដារ) ដើម្បីរៀបចំបញ្ចូលពន្ធលើប្រេង និងឧស្ម័ន។

- បន្តធ្វើការសិក្សាអំពីវិចារណកម្ម និងលទ្ធភាពវិសោធនកម្មលើច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ (ពន្ធដារ) និងបណ្តាច្បាប់ពាក់ព័ន្ធក្នុងគោលដៅបង្កើនចំណូលថវិកាជាតិ។

- ពង្រឹងការធ្វើសវនកម្ម ជាពិសេស បន្តពង្រឹងការធ្វើសវនកម្មលើអ្នកបង់ពន្ធតាមបេបម៉ៅការ និងការធ្វើសវនកម្មលើសហគ្រាសធំៗសំខាន់ៗឲ្យមានតម្លាភាពក្នុងការប្រកាសបង់ពន្ធស្របតាមត្រឹមត្រូវ។

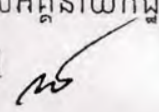
- ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយអគ្គនាយកដ្ឋានគយនិងរដ្ឋាករកម្ពុជា អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ព្រមទាំងធនាគារពាណិជ្ជនានា អគ្គិសនីកម្ពុជាកំកុងត្រួល ដើម្បីប្រមូលព័ត៌មាន និងសហការជាមួយអគ្គនាយកដ្ឋានគយនិងរដ្ឋាករកម្ពុជា ក្នុងការចាប់បង្ខំឲ្យអ្នកជាប់ពន្ធគោរពប្រតិបត្តិច្បាប់ ព្រមទាំងអនុវត្តវិធានការតឹងទាម ដោយបញ្ឈប់ប្រតិបត្តិការនាំចេញនាំចូល មិនពិនិត្យសំណើសុំនាំចូលតាមរយៈក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា កាត់ទុកប្រាក់ពន្ធនៅអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ និងការផ្សព្វផ្សាយឈ្មោះក្នុងទំព័រសារព័ត៌មានមុននឹងអនុវត្តវិធានការប្តឹងទៅតុលាការដែលជាជម្រើសចុងក្រោយ។

- ពង្រឹងសេវាអ្នកជាប់ពន្ធ ដោយធ្វើការឆ្លើយតបជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងតាមទូរស័ព្ទនូវចម្ងល់ ឬសំណួររបស់អ្នកជាប់ពន្ធ និងបោះពុម្ពជាកូនសៀវភៅ ឬប័ណ្ណពន្យល់ណែនាំដល់អ្នកជាប់ពន្ធដើម្បីឲ្យអ្នកជាប់ពន្ធមានការយល់ដឹងពីច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ។

- បន្តបណ្តុះបណ្តាល និងបង្កើនសមត្ថភាពវិជ្ជាជីវៈ និងសីលធម៌របស់មន្ត្រីពន្ធដារ ដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័ន និងរដ្ឋបាលពន្ធដារឲ្យបានរឹងមាំ ក្នុងគោលដៅគ្រប់គ្រងឲ្យបានល្អនូវអ្នកបង់ពន្ធធំនិងមធ្យម។

- បន្តពង្រឹងការងារអភិបាលកិច្ចរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។

ទី២-ផ្នែកចំណូលពន្ធគយនិងរដ្ឋាករ

- បន្តរៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវយុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរចំណូលក្នុងរយៈពេលមធ្យម ២០១៣-២០១៨។

- បន្តជំរុញការរៀបចំតាមការចាំបាច់នៃការងារនូវលិខិតបទដ្ឋាននានា ដើម្បីជំរុញការអនុវត្តច្បាប់គយ ពិសេស សម្រាប់បន្តកែលម្អបរិស្ថានធុរកិច្ច និងវិនិយោគ និងសម្រាប់រឹតបន្តឹងវិធានការបំបាត់អំពើរត់ពន្ធគយ។

- បន្តកែលម្អនីតិវិធីក្នុងការគ្រប់គ្រងអ្នកនាំទំនិញចេញ-ចូល ដោយតម្រូវឱ្យមានការរៀបចំជាក្រុមហ៊ុននាំចេញ-ចូល និងក្រុមហ៊ុនជើងសារច្បាស់លាស់ ដើម្បីធានានូវតម្លាភាព និងភាពងាយស្រួលក្នុងការត្រួតពិនិត្យ និងក្នុងការយកពន្ធ និងអាករផ្សេងៗ។

- បន្តរៀបចំកែលម្អនិងដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវវេចនាសម្ព័ន្ធបាត់តាំងថ្មីរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា។

- បន្តជំរុញការអនុវត្តវិធានការតឹងរឹងក្នុងការបង្កើនចំណូលពន្ធគយរួមមាន៖

• បន្តពង្រឹងការអនុវត្តបណ្តាវិធានការទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបអំពើរត់គេចពន្ធ ដោយសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ កងកម្លាំងនគរបាល អង្គភាពប្រឆាំងអំពើពុករលួយ និងអាជ្ញាធរដែនដី។ គណៈកម្មាធិការបង្ក្រាបអំពើរត់ពន្ធ ត្រូវបន្តពង្រឹងការអនុវត្តការងាររបស់ខ្លួនឱ្យកាន់តែខ្លាំងក្លា និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពថែមទៀតក្នុងការទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបអំពើរត់គេចពន្ធ។ ក្នុងការអនុវត្តការកិច្ចនេះ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសលើវិធានការកែលម្អផែនការសកម្មភាពបង្ក្រាបអំពើរត់ពន្ធ ដោយផ្ដោតលើមុខទំនិញមួយចំនួនដែលមានវេទយិតភាព ដូចជា ប្រេងឥន្ធនៈ មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន បរិក្ខារ អេឡិចត្រូនិច និងការដាក់ចេញនូវនីតិវិធីត្រួតពិនិត្យថ្មី។

• បន្តពង្រឹងការសហការជាមួយអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារក្នុងការចែករំលែក និងផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន រួមទាំងការប្រើប្រាស់មធ្យោបាយអេឡិចត្រូនិចស្តីពីសហគ្រាសធំៗ ដើម្បីពង្រឹងវិន័យ និងកាតព្វកិច្ចពន្ធដារ។

• បន្តរិះរក និងដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវវិធានការច្បាស់លាស់ និងទន់ភ្លន់លើមុខទំនិញមួយចំនួន ដើម្បីរក្សាប្រភពចំណូល។

- បន្តអនុវត្តយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់នូវវិធានការពង្រឹងស្ថាប័នគយនិងរដ្ឋាករមានជាអាទិ៍៖ បន្តការបណ្តុះបណ្តាល និងការបង្កើនសមត្ថភាពវិជ្ជាជីវៈ ការបំពាក់ឧបករណ៍ការងារ និងសីលធម៌របស់មន្ត្រីគយ ដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័ន និងរដ្ឋបាលគយឱ្យបានរឹងមាំ។

- បន្តពង្រឹង និងពង្រីកការអនុវត្តស្វ័យប្រវត្តិកម្មនីតិវិធីគយ និងយន្តការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ ដើម្បីកែលម្អប្រព័ន្ធការងារ បង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃកិច្ចប្រតិបត្តិការ និងលើកកម្ពស់គុណភាពសេវាកម្មជូនដល់អតិថិជន។

- បន្តពង្រឹងការងារអភិបាលកិច្ចរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានគយនិងរដ្ឋាករកម្ពុជា។

ទី៣-ផ្នែកចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ

- បន្តរៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវយុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរចំណូលក្នុងរយៈពេលមធ្យម ២០១៣-២០១៨។

- បន្តពង្រឹង និងជំរុញឱ្យបានជោគជ័យនូវវិធានការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងកំរៃសេវារដ្ឋបាលរបស់រដ្ឋដែលទើបនឹងត្រូវបានដាក់ចេញក្នុងពេលថ្មីៗកន្លងមក។

- បន្តជំរុញការដាក់ឱ្យអនុវត្តបង្កាន់ដៃជាតិសម្រាប់ការប្រមូលចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធគ្រប់ប្រភេទនៅតាមគ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន ក្នុងគោលដៅបង្កើនការគ្រប់គ្រង និងការប្រមូលចំណូល។

- បន្តជំរុញការអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពនូវច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានទាំងឡាយពាក់ព័ន្ធនឹងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ពិសេសបទបញ្ជារបស់នាយករដ្ឋមន្ត្រីលេខ២០២ បប ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៥ ស្តីពីការពង្រឹងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ។

- បន្តជំរុញការអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពនូវច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានទាំងឡាយពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រមូលចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ពិសេស បទបញ្ជារបស់នាយករដ្ឋមន្ត្រីលេខ២០៤ បប ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៦ ស្តីពីការពង្រឹងការគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ។ ពិសេស បន្តពង្រឹងការប្រមូលចំណូលពីកិច្ចសន្យាសម្បទានគ្រប់ប្រភេទ ដើម្បីធានាឱ្យមានការបង់ចំណូលទាំងនេះចូលថវិការដ្ឋឱ្យបានទៀងទាត់ ទាន់ពេលវេលា និងដោយគ្មានការកាត់ទុកសម្រាប់ចំណាយដោយប្រការណាមួយឡើយ។

- បន្តស្រាវជ្រាវ និងកំណត់ឱ្យបានច្បាស់នូវបំណុលពាក់ព័ន្ធនឹងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធហើយ បន្តជំរុញការអនុវត្តនូវផែនការសកម្មភាព និងបណ្តាវិធានការ ដើម្បីតឹងទារបំណុលទាំងអស់នេះតាមគ្រប់មុខសញ្ញាទាំងអស់។ ក្នុងនេះ ត្រូវផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសទៅលើការគ្រប់គ្រងចំណូលពីប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍ អាកាសចរស៊ីវិល ចំណូលពីវិស័យទេសចរណ៍ ចំណូលទិដ្ឋាការ និងចំណូលពីការជួលរោងចក្រសហគ្រាស និងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋផ្សេងៗទៀត។

- បន្តជំរុញដើម្បីបញ្ចប់ការងារធ្វើបញ្ជីសារពើភណ្ឌទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋទាំងអស់ ហើយចាប់ផ្តើមធ្វើបញ្ជីសារពើភណ្ឌដីរបស់រដ្ឋជាបណ្តើរៗ ដើម្បីពង្រឹងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ និងការប្រមូលចំណូល។

- បន្តពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីសម្បទាន និងពង្រឹងកិច្ចដំណើរការផ្តល់ និងគ្រប់គ្រងកិច្ចសន្យាសម្បទានគ្រប់ប្រភេទទាំងអស់ ក្នុងគោលដៅពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រមូលចំណូលពីកិច្ចសន្យាសម្បទានគ្រប់ប្រភេទចូលថវិកាជាតិ។

- បន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រងចំណូលពីផលទុនប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍ តាមរយៈការពង្រឹងយន្តការតឹងទារចំណូល ដោយតម្រូវឱ្យក្រុមហ៊ុនទូរស័ព្ទទាំងអស់បង់ចំណូលដោយគ្រង់ទៅក្នុងគណនីរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ហើយក្រសួងប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍ត្រូវសហការជាមួយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងការត្រួតពិនិត្យ និងផ្ទៀងផ្ទាត់ការបង់ចំណូលនេះ។

គ- បណ្តាបញ្ហាប្រឈមក្នុងការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៤

១៩- ពិគណាស់ការអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈបាននិងកំពុងធ្វើ ឲ្យការគ្រប់គ្រងចំណូល និងចំណាយកាន់តែល្អប្រសើរឡើងពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ជាក់ស្តែងត្រូវបានឆ្លុះ បញ្ចាំងដោយកំណើនឡើងនៃភាពជឿទុកចិត្តលើថវិកា ដែលធ្វើឲ្យរាជរដ្ឋាភិបាលដោះស្រាយបំណុល ចាស់បានទាំងស្រុង និងបញ្ឈប់បាននូវប្រពៃណីខ្វះសាច់ប្រាក់ទូទាត់ចំណាយ ហើយថែមទាំងដោះ ស្រាយបាននូវវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ច និងវិបត្តិព្រំដែនក្នុងពេលថ្មីៗកន្លងទៅទៀតផង។ ទន្ទឹមនឹងបញ្ហាប្រឈម ចំពោះមុខដែលត្រូវបន្តជំរុញការបង្កើនចំណូលពន្ធដារក្នុងស្រុក ដើម្បីបំពេញនិទ្ទាការថយចុះនៃចំណូល ពន្ធនាំចូល និងហានិភ័យនៃកត្តាខាងក្រៅដែលអាចជះឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច និង ចំណូលជាយថាហេតុ រាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវបន្តជំរុញការបង្កើនប្រសិទ្ធភាព និងភាពស័ក្តិសិទ្ធក្នុងការគ្រោង ការអនុវត្ត និងការគ្រប់គ្រងចំណូល និងចំណាយ ដើម្បីអាចដោះស្រាយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពទៅ នឹងតម្រូវការចំណាយដែលចេះតែកើនឡើងជាលំដាប់។ ប្រការនេះ ទាមទារឲ្យរាជរដ្ឋាភិបាល ពិសេស ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលជាសេនាធិការត្រូវតែបន្តជំរុញបន្ថែមទៀតនូវការអនុវត្តកម្មវិធីកែ ទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈដំណាក់កាលទី២នេះ ដើម្បីបន្តពង្រឹងភាពជឿទុកចិត្តលើថវិកា ឲ្យកាន់តែរឹងមាំ បន្តបង្កើនគណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុឲ្យកាន់តែល្អប្រសើរ និងជាបណ្តើរៗបង្កើនការផ្សារ ភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយ តាមរយៈការផ្តោតលើការងារសំខាន់ៗមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

ទី១- ត្រូវបន្តជំរុញការយកចិត្តទុកដាក់លើការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឲ្យបានសមស្រប ព្រោះ វាជាមូលដ្ឋានដ៏សំខាន់របស់ក្រសួង ស្ថាប័ន ក្នុងការគូសបញ្ជាក់អំពីគោលបំណងគោល នយោបាយរបស់ខ្លួន ដើម្បីការពារ និងអះអាងលើតម្រូវការចំណាយរបស់ខ្លួន និងដើម្បីធានាការផ្សារ ភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ ត្រូវពង្រឹងការរៀបចំថវិកាឲ្យបាន គ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និងសុក្រិត ដើម្បីកាត់បន្ថយជាអតិបរមានូវចំណាយមិនបានគ្រោងទុក និងសំដៅ បំបាត់ចំណាយក្រៅគម្រោងថវិកា និងចំណាយដែលមិនចាំបាច់ ដើម្បីសម្រេចបាននូវការគ្រប់គ្រង ថវិកាជាតិប្រកបដោយភាពជឿទុកចិត្តបាន គណនេយ្យភាព និងប្រសិទ្ធភាព។

ទី២- ត្រូវបន្តជំរុញការរៀបចំផែនការលទ្ធកម្ម និងកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយឲ្យបានទាន់ពេល វេលា សុក្រិត និងអនុវត្តឲ្យបានម៉ឺងម៉ាត់ ដើម្បីជាមូលដ្ឋានក្នុងការកសាងផែនការសាច់ប្រាក់ សំដៅបន្ត ពង្រឹងការគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់ ធានាបន្តពង្រឹងភាពជឿទុកចិត្តលើថវិកា បង្កើនគណនេយ្យភាព តម្លាភាព និងប្រសិទ្ធភាពក្នុងការអនុវត្តថវិកា។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ត្រូវបន្តបង្កើនការគោរពយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់នូវច្បាប់ស្តីពី ប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងវិន័យថវិកាទាំង១០។

ទី៣- ត្រូវបន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រងបំណុល ពិសេស ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ និងយន្តការគ្រប់គ្រង បំណុលរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ការកសាងទិន្នន័យ ការរៀបចំកម្មវិធីសងបំណុលឲ្យបានច្បាស់លាស់និង ដោយផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងក្របខ័ណ្ឌនៃការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកានិងថវិកាប្រចាំឆ្នាំ និងការបន្ត អនុវត្តយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់នូវការខ្ចីតែឥណទានសម្បទាន និងដែលបម្រើគោលនយោបាយអាទិភាពរបស់ រាជរដ្ឋាភិបាល។

ទី៤- ត្រូវបន្តត្រៀមលក្ខណៈ និងគ្រប់គ្រងឲ្យបានល្អនូវបណ្តាបញ្ហាប្រឈមថ្មី ឬជាយថាហេតុ ដូចជា សម្ពាធអតិផរណា ចំណាយសម្រាប់ដោះស្រាយគ្រោះធម្មជាតិ តម្រូវការចំណាយសម្រាប់ការ ការពារអធិបតេយ្យ និងបុរណភាពទឹកដី ព្រមទាំងកាតព្វកិច្ចអន្តរជាតិ និងកិច្ចប្រជុំផ្សេងៗដែលចេះតែ កើនឡើងជាលំដាប់។

IV- នីតិវិធី និងបច្ចេកទេសនៃការរៀបចំថវិកាឆ្នាំ២០១៤

ក- ការគ្រោងចំណូលថវិកាឆ្នាំ២០១៤

២០- ការគ្រោងគិតចំណូលចរន្តរបស់ថវិកា អាស្រ័យលើប្រភពធនធាននៃផលិតផល ឬផល ទុន ដែលជាប្រភពចំណូលសារពើពន្ធ និងមិនមែនសារពើពន្ធ។ ដោយផ្អែកលើស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច និង បណ្តាលក្ខខណ្ឌនៃប្រភពធនធានដូចបានលើកឡើងខាងលើ ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តត្រូវរៀបចំគម្រោងចំណូលថវិការបស់ខ្លួនដូចតទៅ៖

- ចំណូលសារពើពន្ធត្រូវគិតគូរដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានដូចខាងក្រោម៖
  - លទ្ធផលដែលទទួលបាននៅក្នុងឆ្នាំកំពុងប្រព្រឹត្តទៅ។
  - ផលប៉ះពាល់នៃអតិផរណាមកលើមូលដ្ឋានពន្ធ។
  - ការប៉ាន់ស្មានលើការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងអាជីវកម្មនៅពេលខាងមុខ។
  - ការប្រែប្រួលដែលអាចកើតមានឡើង ព្រមទាំងការត្រួតពិនិត្យ និងពិចារណាទៅលើ អត្រា និងមូលដ្ឋានប្រមូលពន្ធ។
  - ចំណូលបន្ថែមដែលសង្ឃឹមថាប្រមូលបានដោយសារការពង្រឹង និងកែលម្អរដ្ឋបាល និង គោលនយោបាយពន្ធដារ គោលនយោបាយគយនិងរដ្ឋាករ ការធ្វើវិចារណកម្មសារពើ ពន្ធនិងការប្រមូលបំណុលពន្ធដែលត្រូវទារ។
- ចំពោះចំណូលពុំមែនសារពើពន្ធ ត្រូវគិតគូរទៅតាមកិច្ចការដែលនាំឲ្យមានផលទុនដូចជា កិច្ចសន្យាសម្បទានគ្រប់ប្រភេទ កិច្ចសន្យាជួលសេវាកម្ម ការពង្រឹងនិងកែលម្អការគ្រប់គ្រងទ្រព្យ សម្បត្តិរដ្ឋ ព្រមទាំងការប្រមូលបំណុលដែលត្រូវទារជាដើម។ល។

ខ-ការគ្រោងចំណាយថវិកាឆ្នាំ២០១៤

២១- ការរៀបចំគម្រោងឥណទានចំណាយថវិកា ត្រូវផ្អែកលើផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា ដែល បានធ្វើមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីគណនាតម្រូវការថវិកាដោយលម្អិតទៅតាមជំពូក គណនី និងអនុគណនី និងដោយផ្អែកលើតម្រូវការចំណាយជាក់ស្តែង និងដោយផ្ទាល់សម្រាប់អនុវត្តសកម្មភាព ការងារ របស់អគ្គនាយកដ្ឋាន នាយកដ្ឋាន និងអង្គភាព ឬផ្នែកនីមួយៗចំណុះឲ្យក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរ ជំនាញរាជធានី ខេត្ត (តាមគំរូដែលភ្ជាប់មកជាមួយសារពេញលេញនេះ) ដើម្បីបម្រើឲ្យកម្មវិធី/យុទ្ធ សាស្ត្រអាទិភាពចាំបាច់ របស់ក្រសួង ស្ថាប័នក្នុងការសម្រេចនូវគោលបំណងគោលនយោបាយរបស់ខ្លួន ដែលត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា។ រីឯការគណនាឥណទានចំណាយត្រូវផ្អែកទៅ លើកត្តាដែលទាក់ទងនឹងមុខសញ្ញាចំណាយ ដូចជាតារាងបុគ្គលិក បញ្ជីប៉ាន់ស្មានតម្លៃសម្ភារៈនៃការ ផ្គត់ផ្គង់ និងត្រូវផ្អែកទៅតាមធម្មនិយាមចំណាយ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងប្រកាស ឬសេចក្តីណែនាំ

ដូចជាចំណាយរបស់កម្ម ចំណាយមធ្យមភាគលើក្រែមួយរបស់អ្នកជំងឺនៅមន្ទីរពេទ្យ ចំណាយដំណើរ
ការសាលាសម្រាប់សិស្ស ឬនិស្សិតម្នាក់ ឬត្រូវផ្អែកទៅតាមគុណភាព ស្ថិតិជាមធ្យមភាគរបស់គណនេយ្យ
ថវិកាសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងកន្លងមក។ ជាពិសេស តម្រូវការចំណាយនីមួយៗ ត្រូវមានការវិភាគយ៉ាង
ល្អិតល្អន់ និងមានឯកសារគាំទ្រភ្ជាប់មកជាមួយដើម្បីពន្យល់ទៅតាមជំពូក គណនី និងអនុគណនី
នីមួយៗ។

គ- ការកំណត់កញ្ចប់ថវិកាឆ្នាំ២០១៤

២២- រាជរដ្ឋាភិបាលបានធ្វើការកំណត់កញ្ចប់ថវិកា ដោយកំណត់ជាគោលការណ៍ចំណាយ
ទៅតាមប្រភេទ និងជំពូក ដោយផ្អែកលើស្ថានភាព និងគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
សាធារណៈ សម្រាប់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ធ្វើជាមូលដ្ឋានក្នុងការរៀបចំ
គម្រោងចំណាយលម្អិតទៅតាមគណនី និងអនុគណនី និងទៅតាមអត្តនាយកដ្ឋាន នាយកដ្ឋាន និង
អង្គភាព ឬផ្នែកនីមួយៗចំណុះឲ្យក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាព
ការងារជាក់ស្តែង និងចាំបាច់របស់ខ្លួន ដើម្បីបម្រើឲ្យកម្មវិធី/យុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាព និងដើម្បីសម្រេច
បានតាមគោលដៅនៃគោលបំណងគោលនយោបាយរបស់ខ្លួន ដែលបានកំណត់នៅក្នុងផែនការយុទ្ធ
សាស្ត្រថវិកា។ ដូចជាឆ្នាំមុនៗដែរ ការធ្វើនិយ័តភាពផ្ទៃក្នុងថវិការបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញ
រាជធានី ខេត្ត នឹងត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើចាប់ពីត្រីមាសទី៣ គឺបន្ទាប់ពីការអនុវត្តបាន២ត្រីមាស។

២៣- ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តទាំងអស់ ត្រូវគ្រោងចំណាយទៅតាម
គោលការណ៍នៃការកំណត់កញ្ចប់ថវិកា និងបណ្តាវិធានការដូចខាងក្រោម៖

ក- ចំណាយបន្តបុគ្គលិក(ជំពូក ៦៤) ត្រូវគ្រោងទៅតាមតារាងប្រព័ន្ធប្រាក់បៀវត្សនៃក្រុម
ប្រឹក្សាកំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ និងតាមចំនួនមន្ត្រីរាជការដែលមានជាក់ស្តែងក្នុងឆ្នាំ២០១៣។
រាជរដ្ឋាភិបាលបានគ្រោងកញ្ចប់ថវិកាមួយសម្រាប់ដំឡើងបៀវត្សឆ្នាំ២០១៤ ប៉ុន្តែដោយសាររាជរដ្ឋា
ភិបាលកំពុងរៀបចំក្របខ័ណ្ឌ និងយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការដំឡើងបៀវត្សនេះប្រកបដោយសមធម៌ សង្គតិ
ភាព និងប្រសិទ្ធភាព ជាពិសេសដើម្បីធានាឲ្យមានគុណភាពសមស្របរវាងអ្នកមានបៀវត្សខ្ពស់ និងទាប
ព្រមទាំងធានាស្ថិរភាពនិងចីរភាពថវិកា ក្របខ័ណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈនិងម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច គ្រប់ក្រសួង
ស្ថាប័ន ត្រូវគ្រោងទៅតាមមូលដ្ឋាននៃក្របខ័ណ្ឌបៀវត្សបច្ចុប្បន្នសិន នៅពេលដែលក្របខ័ណ្ឌនិងយុទ្ធ
សាស្ត្រនៃការអនុវត្តប្រព័ន្ធបៀវត្សថ្មីត្រូវបានអនុម័ត រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបំពេញបន្ថែមនូវថវិកាសម្រាប់ការ
អនុវត្តតាមក្របខ័ណ្ឌថ្មីនៃប្រព័ន្ធបៀវត្ស ដល់គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័នជាក្រោយ។ ចំពោះមន្ត្រីរាជការដែល
ត្រូវជ្រើសរើសបន្ថែមថ្មី ត្រូវគ្រោងដោយផ្អែកលើសេចក្តីសម្រេចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងតាមសំណើ
របស់រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានមុខងារសាធារណៈ និងដែលមានទិដ្ឋភាពរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។
ចំនួនមន្ត្រីរាជការដែលចូលនិវត្តន៍ ផ្ទេរចេញ ឬលាលប់ពីក្របខ័ណ្ឌរដ្ឋ និងមរណភាពត្រូវកាត់ចេញពី
អង្គភាពរបស់ខ្លួន និងមិនត្រូវគ្រោងទេ។ ចំពោះការឡើងឋានៈ និងកំប្រាក់ត្រូវគ្រោងដោយឡែក និង
ដោយផ្អែកលើលិខិតយុត្តិការផ្លូវការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត
មិនត្រូវគិតអតិផរណានៅក្នុងការគ្រោងចំណាយបៀវត្សនេះទេ។ ចំពោះបុគ្គលិកអណ្តែត និងភ្នាក់ងារ
ជាតិជាប់កិច្ចសន្យា រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានមុខងារសាធារណៈត្រូវស្នើសុំការធានាចំណាយថវិកាពីក្រសួង

សេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុជាមុន មុននឹងចេញលិខិតអនុញ្ញាតឲ្យក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ជ្រើសរើស និងប្រើប្រាស់ ។

ខ- ចំណាយសម្រាប់ការទិញ និងសេវា (ជំពូក៦០ ជំពូក៦១ និងជំពូក៦២) ត្រូវគ្រោងប្រកបដោយលក្ខណៈគ្រឹះស្ថាន និងសន្សំសំចៃបំផុត ពិសេសលើមុខសញ្ញាទិញឧបករណ៍សម្ភារៈបរិក្ខារទំនើប គ្រឿងសង្ហារឹមប្រណិត ការជួសជុលធំ សម្ភារៈការិយាល័យ ប្រេងឥន្ធនៈ ការទទួលភ្ញៀវ និងបេសកកម្មក្រៅប្រទេស ព្រមទាំង សោហ៊ុយចំណាយជាអចិន្ត្រៃយ៍ដូចជា ទូរស័ព្ទ អគ្គិសនី និងទឹកជាដើម។ ការគ្រោងចំណាយឆ្នាំ២០១៤ សម្រាប់ជំពូកការទិញ និងសេវានេះ ត្រូវកំណត់ត្រឹមកញ្ចប់ឥណទាននៃច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៣។ ដូច្នោះ មានន័យថាក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តត្រូវផ្អែកលើកញ្ចប់ឥណទានថវិកាឆ្នាំ២០១៣ នៃជំពូកចំណាយសម្រាប់ការទិញ និងសេវា ហើយកាត់ចេញនូវមុខចំណាយដែលលែងត្រូវការ ឬ/និងមុខចំណាយដែលបម្រើឲ្យសកម្មភាពដែលត្រូវបានបញ្ចប់ រួចធ្វើការវិភាជន៍ឡើងវិញសម្រាប់សកម្មភាពថ្មី ឬ/និងដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពចំណាយ។

គ- ចំណាយសម្រាប់ការឧបត្ថម្ភធន និងជំនួយសង្គម(ជំពូក៦៥) ត្រូវគ្រោងទៅតាមតម្រូវការចាំបាច់ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានផែនការសកម្មភាពដែលបានកំណត់នៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា។ ចំពោះ ចំណាយដែលក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តត្រូវអនុវត្តដោយផ្ទាល់ ត្រូវគ្រោងទៅតាមគោលការណ៍ ឬ/និងកិច្ចសន្យា ដែលជាភាគពួកកិច្ចរបស់រដ្ឋ និងនៅជាធរមាន។ ការគ្រោងចំណាយឆ្នាំ២០១៤ សម្រាប់ជំពូកចំណាយឧបត្ថម្ភធន និងជំនួយសង្គមនេះ ត្រូវកំណត់ត្រឹមកញ្ចប់ឥណទាននៃច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៣ ទោះជាក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត មានគោលនយោបាយ គោលការណ៍ ឬ/និងកិច្ចសន្យាថ្មីក៏ដោយ។ ដូច្នោះ មានន័យថាក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តត្រូវផ្អែកលើកញ្ចប់ឥណទានថវិកាឆ្នាំ២០១៣ នៃជំពូកចំណាយសម្រាប់ការឧបត្ថម្ភធន និងជំនួយសង្គម ហើយកាត់ចេញនូវមុខចំណាយដែលលែងត្រូវការ ឬ/និងមុខចំណាយដែលបម្រើឲ្យសកម្មភាពដែលត្រូវបានបញ្ចប់ រួចធ្វើការវិភាជន៍ឡើងវិញសម្រាប់សកម្មភាពការងារដែលត្រូវបន្ត និងសម្រាប់គោលនយោបាយ ឬ/និងសកម្មភាពថ្មី ប្រសិនបើមាន ឬ/និងដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពចំណាយ។ ក្នុងករណីមានគោលនយោបាយ ឬ/និងសកម្មភាពថ្មី ដែលការវិភាជន៍ឡើងវិញពាក់ព័ន្ធនឹងកញ្ចប់ឥណទានថវិកាឆ្នាំ២០១៣ មិនអាចគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់បម្រើឲ្យគោលនយោបាយ ឬ/និងសកម្មភាពថ្មីនោះ ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ត្រូវលើកគម្រោងចំណាយនោះដោយឡែក ពិសេស សម្រាប់អាជ្ញាធរ គណៈកម្មាធិការ ឧត្តមក្រុមប្រឹក្សា ក្រុមប្រឹក្សា និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងអង្គការដែលចំណុះឲ្យក្រសួង ស្ថាប័ន។ ដោយឡែក ចំពោះចំណាយដែលត្រូវអនុវត្តដោយអង្គការស្វ័យគ្រប់គ្រង ឬអង្គការដែលមានថវិកាដោយឡែក ត្រូវគ្រោងដោយផ្អែកលើគោលការណ៍តាមជំពូកដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុចក និងខ ខាងលើ។ ចំពោះក្រសួង ស្ថាប័ន ដែលត្រូវបន្ត ឬចាប់ផ្តើមអនុវត្តសកម្មភាពថវិកាថ្មី ត្រូវញែកគម្រោងចំណាយជាពីរផ្នែក សម្រាប់ថវិកាថ្មី និងថវិកាមិនមែនកម្មវិធី ទៅតាមគ្រប់ជំពូក គណនី និងអនុគណនី

- នីមួយៗ។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុត្រូវអញ្ជើញក្រសួងទាំងនេះមកការពារគម្រោងថវិកាកម្មវិធី ដោយឡែក។

ឃ- ការគណនាតម្រូវការចំណាយនៃជំពូកក្រៅពីបន្ទុកបុគ្គលិកត្រូវផ្អែកលើមូលដ្ឋានពីរគឺ: ដើម្បី បង្កើនសុក្រឹតភាពនៃការគ្រោង និងប្រសិទ្ធភាពនៃចំណាយ ជាពិសេសដើម្បីមានមូលដ្ឋានច្បាស់លាស់ សម្រាប់ធ្វើជាអំណះអំណាងនៃតម្រូវការថវិកា ទន្ទឹមនឹងការគ្រោងចំណាយដោយផ្អែកលើគោលការណ៍ នៃការកំណត់កញ្ចប់ និងវិធានការខាងលើ ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ត្រូវធ្វើការ គណនាតម្រូវការចំណាយនៃជំពូកក្រៅពីបន្ទុកបុគ្គលិក(ជំពូក៦០ ជំពូក៦១ ជំពូក៦២ និងជំពូក៦៥) ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានពីរដូចខាងក្រោម:

• កំណត់ចំណាយជាប្រចាំហើយបង្កើតមូលដ្ឋានគណនាតម្រូវការចំណាយនេះឲ្យបាន ច្បាស់លាស់។ ចំណាយជាប្រចាំ គឺជាចំណាយដែលមានតម្រូវការជាប្រចាំ និងត្រូវការចំណាយប្រចាំ ឆ្នាំ ដែលរួមមានការចំណាយសម្ភារៈផ្គត់ផ្គង់ថែទាំជាប្រចាំ(ដូចជាសម្ភារៈផ្គត់ផ្គង់ថែទាំតូចតាចសម្រាប់ ថែទាំអគារ ប្រាសាទ ផ្លូវថ្នល់ ស្ពាន លូ រថយន្ត និងឧបករណ៍ប្រើប្រាស់ផ្សេងៗ) និងសម្ភារៈផ្គត់ផ្គង់រដ្ឋ បាលជាប្រចាំ (ដូចជាសម្ភារៈការិយាល័យ ការបោះពុម្ព និងទិញឯកសារ សម្ភារៈបរិក្ខារប្រើប្រាស់ជា ប្រចាំ ស្បៀងអាហារ និងឯកសណ្ឋាន សម្រាប់ក្រសួង ស្ថាប័នមួយចំនួនដែលត្រូវការប្រើប្រាស់ជា ប្រចាំ ព្រមទាំងការចំណាយលើ អគ្គិសនី ទឹក ប្រេងឥន្ធនៈ និងទូរស័ព្ទជាដើម)។ ប្រភេទចំណាយជា ប្រចាំនេះគួរកំណត់ឲ្យបានច្បាស់លាស់ និងបង្កើតមូលដ្ឋានគណនាឲ្យបានត្រឹមត្រូវ និងសមស្របទៅ តាមតម្រូវការជាក់ស្តែង ព្រមទាំងវិភាជន៍ទៅតាមនាយកដ្ឋាន ឬអង្គភាពជំនាញដោយផ្ទាល់។

• កំណត់ចំណាយមិនជាប្រចាំ ហើយត្រូវមានគម្រោងច្បាស់លាស់បញ្ជាក់ពីតម្រូវការ និង ប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ចំណាយមិនប្រចាំនេះ ព្រមទាំងមូលដ្ឋានគណនាតម្រូវការចំណាយនេះឲ្យ បានច្បាស់លាស់។ ចំណាយមិនជាប្រចាំគឺជាចំណាយដែលមិនត្រូវការចំណាយប្រចាំឆ្នាំ ដែលរួមមាន ការចំណាយបំពាក់ឧបករណ៍សម្ភារៈការិយាល័យ ឧបករណ៍សម្ភារៈដឹកជញ្ជូន សម្ភារៈបរិក្ខារបច្ចេកទេស គ្រឿងសង្ហារឹម និងឧបករណ៍សម្ភារៈប្រើប្រាស់ផ្សេងៗដែលជាចំណាយមិនត្រូវទិញប្រចាំឆ្នាំ ព្រមទាំង ចំណាយសម្រាប់ការជួសជុល បោះពុម្ព កិច្ចប្រជុំ សិក្ខាសាលា និងបេសកកម្មមួយចំនួនដែលមិនមែន ជាសកម្មភាពប្រចាំឆ្នាំ។ ប្រភេទចំណាយមិនជាប្រចាំនេះគួរកំណត់ឲ្យបានច្បាស់លាស់ មានគម្រោង និងកាលវិភាគច្បាស់លាស់សម្រាប់ការចំណាយប្រភេទនេះសម្រាប់រយៈពេលមធ្យម និងមានមូលដ្ឋាន គណនាតម្រូវការចំណាយត្រឹមត្រូវទៅតាមតម្រូវការជាក់ស្តែងរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញ រាជធានី ខេត្ត។

ង- ឯកសារផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា គម្រោងចំណូល និងគម្រោងចំណាយថវិកាឆ្នាំ២០១៤ ដែលក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ផ្ញើមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុគឺជាមូលដ្ឋាន សម្រាប់ការពិភាក្សានៅក្នុងកិច្ចប្រជុំការពារថវិកាដើម្បីការពារកញ្ចប់ថវិការបស់ខ្លួន។ ដូច្នេះ ក្នុងករណី ដែលក្រសួង ស្ថាប័ន ឬមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ដែលមិនបានបំពេញ និងផ្តល់ព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ សម្រាប់ការប្រជុំការពារថវិកាទេ នោះក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុត្រូវជូនព័ត៌មានទៅក្រសួង ស្ថាប័ន ឬមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តនោះឲ្យបានទាន់ពេលវេលាដើម្បីធ្វើការបំពេញបន្ថែម ហើយប្រសិនបើនៅ

តែមិនអាចបំពេញបានទេនោះ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុមានសិទ្ធិគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការយកមូលដ្ឋាន
នៃថវិកាឆ្នាំ២០១៣ ដោយប្រើគោលការណ៍កំណត់កញ្ចប់តាមជំពូកខាងលើសម្រាប់កំណត់គម្រោង
ថវិការបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន ឬមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តនោះ ដើម្បីជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការប្រជុំការពារ
ថវិកា និងរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៤ ឲ្យបានទាន់ពេល
វេលា។

យ-ការរៀបចំ និងការវិភាគសំណើនានា

២៤- ថវិកាកំពុងប្រព្រឹត្តទៅឆ្នាំ(n-1) ឆ្នាំ២០១៣ តាមច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការ
គ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៣ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២១២/០១០ ចុះថ្ងៃទី
២៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១២ ត្រូវធ្វើជាមូលដ្ឋាននៃការរៀបចំថវិកាឆ្នាំ២០១៤ ឆ្នាំ(n) ដើម្បីធានាឲ្យសេវា
សាធារណៈនានាអាចដំណើរការទៅបាន។ ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ត្រូវតែផ្អែក
លើថវិកានៃឆ្នាំកំពុងប្រព្រឹត្តទៅ និងការណែនាំទាំងឡាយខាងលើនេះសម្រាប់ធ្វើជាមូលដ្ឋាន ដោយ
គ្រាន់តែសម្រួលទៅតាមតម្រូវការចាំបាច់ដែលទាក់ទងទៅនឹងបណ្តាមូលហេតុដូចខាងក្រោម៖

- ចលនាឥណទានដែលបានធ្វើឡើងក្នុងឆ្នាំកំពុងប្រព្រឹត្តដូចជា៖
  - ការបង្វែរឥណទានថវិកាផ្ទៃក្នុងជំពូក ឬពីជំពូកមួយទៅជំពូកមួយទៀត ដែលធ្វើឲ្យការ
បែងចែកឥណទានដើមនៃក្រសួង ស្ថាប័ន ព្រមទាំងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តមានការ
ប្រែប្រួល ។
  - ការផ្ទេរឥណទានថវិកាបន្ថែមសម្រាប់ផលប្រយោជន៍របស់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរ
ជំនាញរាជធានី ខេត្ត។
  - ផលប៉ះពាល់ជាយថាហេតុនៃអភិវឌ្ឍន៍នៅក្នុងឆ្នាំទៅលើថ្លៃនៃផលិតផលចាំបាច់ ដូចជា
អគ្គិសនី ទឹក ប្រេងឥន្ធនៈ សោហ៊ុយដឹកជញ្ជូន និងចំណាយរដ្ឋបាល។ល។

២៥- គម្រោងថវិការបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ត្រូវតែបញ្ជាក់នូវមូល
ហេតុច្បាស់លាស់ដូចមានចែងខាងលើនេះ ហើយរាល់សំណើបន្ថែមត្រូវតែមានការពន្យល់បញ្ជាក់ភ្ជាប់
មកជាមួយនូវរាល់កង្វះខាតឥណទានថវិកានៅក្នុងឆ្នាំកំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ដែលអាចយកមកពិភាក្សាបាន
លុះត្រាតែមាននៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌកម្មវិធីសកម្មភាពនៃឆ្នាំផែនការ។

២៦- ឥណទានថវិកាដែលបានគិតគូរដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានខាងលើនេះ នឹងមានការប្រែ
ប្រួល អាស្រ័យដោយមានការពង្រីកសកម្មភាពនៃឆ្នាំកំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ឬមានកម្មវិធីសកម្មភាពថ្មី ដែល
ត្រូវចាប់ផ្តើមអនុវត្តនៅក្នុងឆ្នាំនៃផែនការ។

២៧- បច្ចេកទេសវិភាគដទៃទៀត គឺយកចំណាយថវិកាឆ្នាំមុន ដូចជា ចំណាយដំណើរការ
រដ្ឋបាលសម្រាប់មន្ត្រីរាជការម្នាក់ៗ ទ្រង់ទ្រាយនៃចំណាយ ប្រភពនៃចំណាយ និងអត្ថប្រយោជន៍នៃ
ចំណាយចាំបាច់មួយចំនួនសម្រាប់ធ្វើជាមូលដ្ឋានគ្រោងគិតសម្រាប់ឆ្នាំផែនការ។ ជាពិសេស ឥណទាន
ថវិកាចាំបាច់របស់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តនីមួយៗ ត្រូវតែបម្រើទៅលើ៖

- ទិសដៅ និងគោលបំណងគោលនយោបាយរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី
ខេត្ត នីមួយៗ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា។

- កម្មវិធី និងយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពដែលបានកំណត់ច្បាស់លាស់ ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលបំណង និងទិសដៅនៃគោលនយោបាយរបស់ខ្លួន។
- ផែនការសកម្មភាព និងរាល់មធ្យោបាយដំណើរការ ដើម្បីអនុវត្តកម្មវិធី និងយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាព។
- ការគ្រប់គ្រង ការតាមដាន ការវាយតម្លៃ និងការធ្វើរបាយការណ៍ដើម្បីបង្ហាញពីលទ្ធផលនៃការអនុវត្តកម្មវិធី និងយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាព ដែលជាមូលដ្ឋានសម្រាប់សម្រេចបានគោលបំណង និងទិសដៅនៃគោលនយោបាយរបស់ខ្លួន។

២៨- រាជរដ្ឋាភិបាលមានកាតព្វកិច្ចរៀបចំឲ្យបានទាន់ពេលវេលា នូវសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៤។ នៅក្នុងកិច្ចដំណើរការនេះ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុត្រូវចាប់ផ្តើមការចរចា និងពិភាក្សារៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៤ ជាមួយក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តទាំងអស់ចាប់ពីថ្ងៃទី០១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៣ រហូតដល់ថ្ងៃទី៣០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៤ និងធ្វើកំណត់បង្ហាញនៃសេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះ ហើយធ្វើជូនគណៈរដ្ឋមន្ត្រីឲ្យបាននៅក្នុងសប្តាហ៍ទី១ នៃខែតុលា ឆ្នាំ២០១៣ ដើម្បីគណៈរដ្ឋមន្ត្រីពិនិត្យ និងសម្រេច ហើយធ្វើជូនរដ្ឋសភាឲ្យបានក្នុងសប្តាហ៍ទី១ នៃខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៣ ដើម្បីស្ថាប័ននីតិបញ្ញត្តិមានពេលគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការពិនិត្យពិភាក្សា និងអនុម័តសេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះឲ្យបានមុនថ្ងៃទី២៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៣។

V- សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

២៩- ខ្លឹមសារនៃសារាចរណែនាំនេះ បានផ្តល់នូវក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ព្រមទាំងគោលការណ៍ និងនីតិវិធីក្នុងការគ្រោងចំណូល និងចំណាយចាំបាច់សម្រាប់ជាមូលដ្ឋានដល់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ដើម្បីរៀបចំផែនការសកម្មភាព ការងារប្រចាំឆ្នាំរបស់ខ្លួនឲ្យឆ្លើយតបទៅនឹងកម្មវិធី យុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាព ព្រមទាំងទិសដៅ និងគោលបំណងនៃគោលនយោបាយ តាមវិស័យនិងតាមផ្នែករៀងៗខ្លួន សំដៅបម្រើឲ្យបានសម្រេចនូវគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីកំណើន ការងារ សមធម៌ និងប្រសិទ្ធភាព ប្រកបដោយជោគជ័យ គឺការរក្សាកំណើនប្រកបដោយចីរភាពក្នុងរង្វង់ប្រមាណ៧% និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រឲ្យបានលើស១% ក្នុងមួយឆ្នាំ។ ព្រមទាំងការបន្តរក្សាឲ្យបាននូវស្ថិរភាពនយោបាយ និងម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចដែលជាមូលដ្ឋានគន្លឹះ និងចាំបាច់បំផុតក្នុងការឈានទៅសម្រេចបាននូវគោលដៅចុងក្រោយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលគឺ ភាពសុខដុមរមនាសង្គម និងសុខុមាលភាពរបស់ប្រជាជន។ ដូច្នេះ ដើម្បីឲ្យធនធាននេះអាចប្រើប្រាស់ប្រកបដោយភាពស័ក្តិសិទ្ធិ និងប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់នោះ ទាមទារឲ្យគ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័នទាំងអស់មានទិសដៅ និងគោលបំណងនៃគោលនយោបាយរបស់ខ្លួន យ៉ាងច្បាស់លាស់ដែលផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល មានកម្មវិធី និងយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពជាក់លាក់ ព្រមទាំងផែនការសកម្មភាពត្រឹមត្រូវក្នុងការអនុវត្តឆ្ពោះទៅសម្រេចឲ្យបាននូវគោលបំណង និងទិសដៅនៃ

គោលនយោបាយរបស់ខ្លួន។ ទន្ទឹមនឹងនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តជំរុញការលើកកម្ពស់អភិបាលកិច្ចល្អ តាមរយៈកម្មវិធីកែទម្រង់ស៊ីជម្រៅលើគ្រប់វិស័យ ជាពិសេស ការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ការកែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ ការកែទម្រង់ច្បាប់ និងប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ ការកែទម្រង់កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ និងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយ ដើម្បីបង្កើនភាពស័ក្តិសិទ្ធិ និងប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្តល់សេវាសាធារណៈជូនប្រជាពលរដ្ឋ។

៣០- ពេលទទួលសារាចរណែនាំនេះ គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ត្រូវរៀបចំជាបន្ទាន់នូវគម្រោងចំណូល-ចំណាយថវិការបស់ខ្លួនសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៤ ទៅតាមតារាងគំរូដែលភ្ជាប់មកជាមួយនេះ ហើយផ្ញើមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ (នាយកដ្ឋានថវិកា) ចំនួនពីរច្បាប់យ៉ាងយូរបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី១២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៣ ដើម្បីមានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការពិភាក្សាកម្រិតជំនាញ និងបូកសរុបសម្រាប់ការចេញចាប់ពីថ្ងៃទី០១ ដល់ថ្ងៃទី៣១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៣។ តួលេខគម្រោងចំណូល-ចំណាយថវិកាត្រូវសរសេរជាលេខអន្តរជាតិ (1, 2, 3...) ហើយឯកតាទាបបំផុតគិតត្រឹម០,1 លានរៀល។ ក្នុងការអនុវត្តសារាចរណែនាំនេះ ប្រសិនបើក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តមានចំណុចណាមួយមិនច្បាស់លាស់ខាងផ្នែកបច្ចេកទេស ត្រូវទាក់ទងជាបន្ទាន់ជាមួយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ(នាយកដ្ឋានថវិកា)។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១១ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០១៣

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

កន្លែងទទួល

- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- "ដើម្បីជូនជ្រាប"
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន
- គ្រប់អភិបាលនៃគណៈអភិបាលរាជធានី ខេត្ត
- គ្រប់មន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត
- "ដើម្បីមុខការ "
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ